...لر بر کیرك یاراقلاری ایله حاضرلگان، وهمیشه قایوسن بار وقایوسن یوق
...یتب توروچی بر ذات بولمق کرك. اول ذات تلاگان نستەسون بولدروچی
هر نستەنی کورب بلوب، ایشتوب توروچی بولوب آننك اوزن هیچ
جینکالوچی، وآنکا کچی یتکوچی کمسه بولماسقه کرك. چونکه بو قدر کوچلی
ذات کبی ایکی کمسه بولغانده تارتوشو کبی اشلر بولوب قای وقتده
کون اورننه تون، وقای وقتده جای اورننه قش بولو کبی اشلر بولمق
کرك بولادر. آندی اشلر کورلگانی یوق هم کورلەچك توگل. بس
بو دنیانی یوقدان بار ایتوچی: ترك، بیك کوچلی، هر نستەنی بلوچی،
ایشتوچی کوروچی، هر نستەنی تلاسەگنه اشلوچی، اوزی یاراتقان
خلقنه قایو بر بیورقلار قیلوچی هر نستەنی یوقدان بار ایتوچی بر ذات
بارلغنده شك یوقدر اول الله تعالی در.

بزنك هر قایومز الله تعالی نك تلاوی ایله بارلققه چقمشلارمز. شونکا
کوره الله تعالی بزنك خواجه وبارلق بیروچمز بولادر قللق ایدوب
بورغانن توتو طیغاندن طیولو بزگه تیوشلی بولادر.

رزق بیروچی هر نستەنی تربیه ایتوچی الله تعالی در. هر کم الله
تعالی نك تربیەسنده تورادر. شولایده الله تعالی هر کمگه وهر اشکه
سبب (آرالق) یاصاغاندر. ایگنلرنی اوستروچی الله تعالی بولساده:
...نك الك یر آلوب، صوقالاب، ترمالاب تیوشلی وقتده اورلقن برگه
...مك آدمنك اوز طرفندن قیلورغه تیوشلی سببدر. الله تعالی بزلرنك
...زمزنی یوقدان بار قیلدقی کبی، شول یردوك بزنك طویو اوستکه
...یو کبی آشاملق وکیوملرمزنی ده یاراتدی. اما آدم بالاسینك عقلی
... تعالی نك نی نستەنی بزنك فائدەمزگه، ونی نستەنی بزنك ضررمزغه
...تقانون بلمگانی ایچون باشدانوق آرامزدن بر کمسەنی صایلاب اوزمزگه
...لی وضررلی بولغان نستەلرنی اوزینه بلوب قالغانلارنیده اویرتسون
...ون، اول کمسەگه اوزینك طرفندان بزگه فائدەلی وضررلی بولغان

نسته‌لرنی بلدرتدی. الله تعالی اورنده بولو، کورنو کبی صفتلردن ب...
بولدغی ایچون اوزینك بو برق وطیولارن آرامزدن بر کمسه‌یه اویر...
ینه بر آشامی اچمی گناه قیلمی تورغان خلق یاراتدی آنلار «فرشـ...
دیو آتالنورلار. شول فرشته‌لردن بر نچه‌سون آدملر آراسنده بلگـ...
بولورغه تیوشلی کمسه‌لرگه واسطه (آرالق) ایدوب حکملر اویرتدردی
آرامزدن بزگه الله تعالی‌نك حکملرن بلوب اویرتوچی کمسه‌نی
«پیغمبر» دیو آتالوندی. کشیلرنك بزنك توسلسی اینك اوّل بالچقدن
یاراتلوب، آنکا ایش ایدب الله تعالی ینه بر خاتون کمسه‌ده یاراتدی.
بالچقدن یاراتلغان ایرنی «آدم» وآنکا ایش بولغان خاتوننی «حوّا»
دیو آتالدی. دنیاده بزنك کبی کشیلر هرقایوسی آدم ایله حوّادن
توغانلاردر. آدم اینك اولگی آتامز. حوّا اولگی آنامزدر. بو ایر ایله
خاتوندن حاضرگی کبی بالالار تووب کوبایب بو وقتقاچه آدم نسلی
کیلگاندر. بو دنیاداغی کمسه‌لر هر قایوسی آدم بالالاری دیو
ایتلنورلار. اینك اوّلگی کشی هم پیغمبر آدم علیه السلامدر. ...
اینك صونگغی پیغمبر بزنك پیغمبرمز «محمد» علیه السلامدر. الله تعالی
کشیلرنك توسلرن برسون برسنه باشقه ایتوب یاراتدقی کبی، گوده
وسویلشولرنده بر خلقنی ایکنچسینه باشقه ایدب یاراتدی. کورمز ایله
کورب تورامز تورلی توس وتورلی تل ایله سویلگان خلقلرنیده. بز...
آلنجه اسملی برخان‌نك تاتار اسملی بالاسندان تارالغان نسل بولدقمزدن
بزنی تاتار وتلمزنی تاتار تلی دیلر. مملکتمز خلقی روس اسملی
کمسه‌دن تارالدقلارندن اوزلرن روس تل‌لرنده روس تلی دیلر
رسولمز محمد علیه السلام یعرب اسملی کمسه‌دن تارالغان عرب اسملی
خلقدن بولدقی ایچون تل‌لری ده عرب بولوب، رسولمز محمد علیه السلامگه
الله تعالی طرفندن کیلگان کتابده عرب تلنده‌در. الله تعالی طرفندن
پیغمبرلره کیلگان حکملر یازلوب، آلار صونگندا ده قالمشدر. پیغمبرلر...

پیغمبرگه ایارگان خلقنی شول پیغمبرنڭ امتی دیو آتالونادر مثلا محمد
السلام امتی : حاضر زمانده اولان عرب خلقندن وباشقه خلقدان
سیدر . بز هر قایومز محمد علیه السلامگه امتمز . الله تعالی بو دنیانی
دان بار ایتدکی کبی ، صوڭره بر وقت یتوب بو دنیا بته‌چکدر . دنیا
اچ آخرت کونی دیبلن بر یورت بولاچقدر . دنیاداغی یخشی ویمان
ملرنڭ هر قایوسی الله تعالی تلاوی ایله بولادر . دنیانڭ آخر کوننده
الجان اپاسی اولب صوڭره الله تعالی نڭ بیوروی ایله هر کمسه دنیاداغی
رانینه کوره الوش بیریلو ایچون تریلب الله تعالی تلاگان اورنغه بیولاچقدر .
تعالی نڭ طرفندن پیغمبرلرگه یبارلگان حکملرنی «دین» وپیغمبر
یلب ، شول پیغمبر سوزن تڭلاب حکملرنی قلورغه تیوشن قیلو ،
ایرشسزن قیلماو «شریعت» دیبوله در . پیغمبردن صوڭ دینده بولغان
ملرنی تورشوب بیان ایتوچی عالمگه «مجتهد» وشول عالمنڭ یولون
هب» دیبوله در . یوقدان بار ایتوچمز الله تعالی . پیغمبرمز محمد علیه
سلامدر دینمز اسلام دینیدر .

ایمان - اشانو

مبرمز محمد صلی الله علیه وسلمنڭ الله تعالی طرفندن کیتورگان حکملرینه
زمز کل ایله اشانوب تل ایله ایتونی ایمان دیولور . بو اشانو ایکی روشده
در : برسی : پیغمبر کیتورگان نسته‌لرنڭ هر برسنه اشاندم هر برسون
لدن قبول ایتدم دیو درمونسون «ایمان اجمالی» دیلر . رسولمز الله تعالی نڭ
ایفندن کیتورگان نسته‌لرنڭ هر برسون آیوروب ، آیوروب ایتوب
دیلانونی «ایمان تفصیلی» دیلر .

ایمان اجمالی ایله اشانو

ه الله تعالی گه هر بر اسم وصفتلری بچکدر هر برسنه شول روشده اشانوب ،
طرفنر بر یبارگان حکملرن قبول ایتدم . بو ایمان منگو تموغلی بولودان قتولوغه
پیغمبردر تلاسه اجمالی تلاسه تفصیلی بولسون !

ایمان تفصیلی ایله اشانو

اشاندم الله تعالی گه ، هم آنك فرشته‌لرینه ، اوزینك طرفندن یبارگ
حکملرن بلدرتوچی کتابلرینه ، هم هربر پیغمبرینه ، آخرت کونینه
تقدیرگه ، اولگاندن صوڭ تریلب قوبارلوغه .

اسلام

اسلام دیو الله تعالی طرفندن کیلگان حکملرگه اشانوب بیورلغانن قیل
وطیغاننن طیولودر . بزنڭ دینمز اسلامدر . نمازنڭ فرضلغینه اشانوب
تل ایله ایتو منگو تموغلی بولودان قتولوغه سبب بولساده ، نماز فرض
دیواوقومی یرو برفقیرکمسه نك «آرش چچوده‌فائده بار بر اورلقف
یتمش اورلق آرتادر شونك ایله کون اوتکاروگه جیگل بولا» دیو اشانوب
سویلب یروی اوزی صوقالاب چچماسه کون اوتکاروینه برده فائد
بیرمگانی کبی مؤمن کمسه نگده نماز فرض دیو یوروب اوقوماوی قاراالتاسن
بوش یورت اورنی کبیدر . الله تعالی طرفندن کیلگان حکملرگه کوڭل
ایله اشانوب تل ایله ایتوچی کمسه‌نی مؤمن دیلر ومسلم اوشنداقدر .

آدم بالاسی

بز آدم بالالاری آنامزدن توغاندہ برنسته بلمی وآڭلامی تورغان بولوب
تووامز . آیاقغه یرو توگل اوتوربده تورا آلمی سوزده سویلی گوله‌ده
بلمیمز . برر آی اوتکاچ کوله باشلاب ینه دورت بش آی اوتکاچ
اوتورا باشلاب ، یل‌تولا باشلاغانده آیاقغه باصا باشلیمز . شول روشده
آقرن آقرن یوری باشلاب ، سویلب ، آز آز آڭلی باشلیمز . آلایده
چون آڭلاو عقل تازارب یتو اون‌یاشلرندن اوتمی توگاللنمگان لکن
اول وقتلارغه‌قدر شریعت اشلرن اشلو اوستونه تیوشلی ایتولمگان . ایر بالا
توغان کونندن اون یل اوتکانچه صبی اسمنده بولوب ، اوندان اون
بش یاشنبه‌چه «مراهق» اسمنده بولادر . ایر بالاده قز بالاده توغان

کونلرندن

کونلرندن اون بش یل اوتدکن صوڭ صبیلقدن چغوب بالغ اسمنه
کررلر. ایر بولسه بالغ، قز بولسه (بالغه) دیو آتالونادر. بالغ
یا بالغه‌لقغه کربده عقلی سلامت بولغان مؤمن بالالارنی مکلف دیو
آتالونادر. شریعت بیورقلارن اشلب، طیغانلارندن طیولوا یله کوچلنمش
کمسه دیمك بولور.

صبی

صبی بولسه ایربالا، صبیه بولسه قزبالادر. بولارغه شریعت اشلری
وستلرینه منمکان بولساده، آتاآنالاری یاشدنوك یاخشی اشلرگه
ویرتب یمان اشلردن طیماق تیوشلیدر. صبیلقنڭ فائده‌سی شولدر:
صبی وقتده ازلب تیکشرب ایمان ایتماسه‌ده مؤمن اسمنده بولور.
ربربالا، آتاآناسی تلاسه نیندی دینده بولسونلار، توغانده ایمان
وزره تووب صبیلقدن چغوغه قدر شول ایمان ایله مؤمن بولوب یورر.
ونکا کوره صبی وقت اولسه‌لر منگو تموغلی بولودان قتولوب، عذابکه
رده تیوشلی بولماسلار. نماز اوقومغان ایچون اوستلرینه گناه بولماس.
صبی بالالارنی تللری ئوزه‌لب آڭلاری سلامتلنکاچ دین علمی اوقوتا باشلاق
وشلیدر. شونکا کوره آتاآنا بالالارن یدی یاشلرینه ینکاچ، تلاسه
ر تلاسه قزبالا بولسون بولدرا آلسالار اوزلری، بولدرا آلماسالار
بکنچی کمسه‌دن سبق اوقوتدرسنلار قیچان بالامراهق بولوب یتوشسه
تا آنالاری آنی فرض اشلرنی قیلورغه قوشسونلار، اگر بالالاری
وتماسه قورقتوب بولساده قوشسونلار. صبیلقدن چقدیسه بالانڭ
وستونه ایمان ایتمك تیوشلی بولور شونکا کوره صبی وقتده تمام دین
کملرن بلوب قویارغه تیوش چونکه بالغلقغه کردی ایسه هر بر
ورقلارنی قیلو طیغانلاردن طیولو تیوشلی بولور.

عقلسز بالغ

الغ بولوبده عقلی بولماسه، بوکمسه مکلف بولماس، یعنی شریعت

حکملرن توتومونك اوستونه تیوش بولماس. شریعت عقللی بولغانلار کوچلیدر دیوانه، جولر بولغان برنسته بلمی تورغان بالغ‌لار صبی کبیلرد نماز، روزه کبیلر برسیده آنلاره تیوش بولماس.

عقللی بالغ = مکلف

صمیلقدان چغوب ایمان ایاسی بولغان عقللی کمسه‌گه قلوی تیوشلی وقلماوی تیوشلی بولغان شریعتنك بیورغان وطیغان اشلری باردر اول اشلرنی «افعال المکلفین» دیلر.

افعال المکلفین

عقللی بالغ بولغان مؤمن مسلمانغه قلو وقلماوی تیوشلی بولغان اشلر سکزدر: فرض، واجب، سنت، مستحب، مباح، حرام مکروه، مفسد در.

فرض

آنی اشلو هربر مکلفکه تیوشلی بولور. شونکا کوره عذرسز[۲] اشلمی قالدرغان کمسه گناهلی بولوب قیامت کوننده تموغ اوتی ایله عذابکه تیوشلی بولور. اما اشلکان کمسه زور ثوابلرگه تیوشلی بولور. برفرض اشنی بوفرض توکل دیو بله‌توروب تانسه اول کمسه مؤمنلکدن چغار. چونکه فرض اش قرآن ایله فرض ایمده، بس قرآن‌غه اشانمغان بولوب دیندن چغار.

فرض اشلر: ایمان کیتورو، هرکون بالغ کمسه، بش وقت نماز اوقو. هریلده برآی رمضان آینده روزه توتو. تیوشلی قدر بایلغی بولغان کمسه مالندن هریلنی قرق الوشندن برالوشن فقیر کمسه‌لرگه بیرودر مونی زکات دیوله. تیوشلی بایلغی بولغان کمسه رسولمزنك قبرن زیارت ایتو، عمرنده برمرتبه، بوزیارتنی حج دیو آتالونادر.

۲) عذر دیو بر تیوشلی اشنی اشلوگه بریاقدان اونکایسزلق بیره تورغان نسته‌نی ایتلور نماز اوقو فرض بولغان کمسه‌نی بر باغانا باشینا منکزب باشون توبن آیاغن یوغاری قیلوب بیلب قویسالار بوکشی نمازنی اوق آلماس بس بوبیلو آنکا عذر بولوب بو نماز قالغانی ایچون گناهلی بولماس.

واجب

واجب

اشلگان کمسه‌گه فرضنی اشلگان کبی ثواب، عذرسز قالدرغان کمسه‌گه فرضنی قالدرغان کبی عذاب بولور. اما واجب اشنی واجب توگل دیگان کمسه دیندن چقوبوق کتماسه‌ده الوغ گناهغه کرگان بولورده شونگا کوره عذابکه تیوشلی بولور

— واجب اشلر: وتر نمازن اوقو، رمضان وقربان عیدلرن اوقو، آتا آناغه خدمت قیلو، خاتون کشی ایرینه خدمت قیلو، بایلغی یتگان کمسه فطر صدقه‌سون بیرو، وبولارغه باشقالاریده کوبدر. فرض بولغان حجنی قیلغاندن صوڭ بایلغی یتگان کمسه برمرتبه ینه نفل حجی «عمره» قیلودر. نماز اوچنده اون ایکی واجب باردر آلارده اورننده بیان ایدیلور.

سنت

سنت دیو قیلوچی رسولمزگه ایارگان بولوب، رسولمزنڭ قیامت کون یاردمنه تیوشلی بولور. قیلمی قالدروچی اوت ایله عذابکه تیوشلی بولماساده رسولمزنڭ شلته‌سنه تیوشلی بولو احتمالی همده شول سببدن رسولمزنڭ یاردمی «شفاعت» دن بوش قالو احتمالی باردر. سنت اشنی سنت توگل دیسه بوزوق کوڭللیلردن بولور.

— سنت اشلر: نماز اوقوغانده فرض نمازنی جیولوب اوقو، آغز ایسن پاکلاو ایچون مسواك ایتو، ایرته نمازینڭ فرضی آلدندان هم باشقه نمازلارنڭ قایوسینڭ آلد وآرطندانده وقایوسینڭ آرتوندانغنه نماز اوقو کبیلردر. هرقایو سنت اورننده سویلنور. سنت رسولمز محمد صلی الله علیه وسلم تل ایله صحابیلرگه بیوروب، اوزیده قیلوب عمرنده بیك سیرك قالدرغان اشلردر. سنت اشلر هرقایوسی بوکتابده بلنور. بوسنت نڭ مستحب اسمنده وسنة مؤکده اسمنده بولغانی باردر. سنة مؤکده واجبدن آزکم بولغان اشدر. سلام بیرشوده سنت در.

مستحب

رسولمز قالدره قالدره قلغان اشدر، یایسه بیك آز قالدرساده قالدروچیلارنی شلته ایتمگان اشدر. آنی قیلوچی ثوابلی بولور، اما قیلمغان کمسه گناهلی بولماس. مستحبنی مستحب توگل دیوچی ادبسزلك قیلغان بولور. ممکن قدر تورشمق کرك قالدرماسقه.

— مستحب اشلر: فرضده، واجبده سنتده بولمغان نمازلارنی اوقو: ایکندی نمازینه ایرته‌رك باروب ایکی یادورت رکعت نفلدن نماز اوقو، فقیرلرگه اوستونه واجب بولمغان صدقه‌نی بیرو، بوش وقتلارده قرآن شریفدن آیتلر اوقو، صو چای کبی نسته‌لرنی طشندن ایچی کورینه تورغان پیالا صاوتدن ایچو بوولارغه اوخشاغان اشلر. طهارتك وباشقه اشلرده بولغان مستحب اشلر هرقایوسیك اورونلارنك سویلنسه کرك.

مباح

مباح دیو، آدم بالاسی آنی اشلو ایله اشلمو آراسنده ایرکلی بولوب اشلاسه ثواب هم گناه اشلمسه گناه هم ثواب بولمی تورغان اشدر وسوزدر.

— مباح اشلر: ایدنك اوتورغان ایکان آندن توروب اورنك قغه اوتورو اوتورا تورغاچ بر اورنده صوزولوب یاتوب تورو، اوزگنك یموشلارگنی سویلو، اوتورغان یرگدن توروب، آتلاب یرو، توپغانچی آشاو، اچو، نماز وقتی بولمغان وقتك یاتوب یقلاو ومونك کبی اشلگانك ثواب اشلمگانك گناه بولمغان اشلردر. قشنك قصقه کونلرنده سفرگه بارغانك رمضان ایکان مشقت بولماساده روزه‌نی آچو وبولار کبی کوب اشلر باردر قارا بورك قارا کیوم کیو کبیلر. بومباح اش کوڭلگه قاریدر اگر بومباحنی اشلگانك کوڭلك یمان نیت بولسه مباحلقدن چغوب یامکروه یاحرام بولوب کیته‌در. مثلا قارا بورك کیو مباح اما آق بورك یاتوکل بورك کیگانلرنی توبنلوخورلاو کبی نیت ایله اولسه حراموق بولور.

حرام

الله‌تعالی حضرتلری اول اشدن طیغان بولور . آنی اشلگان کشی اوت ایله عذاب اینلوگه تیوشلی بولور . آنی اشلوز ور گناهلاردانددر . آنی اشلودن قالاز ور گناه دیندن چغونه‌در . بر کمسه الله‌تعالی دن قورقوب بر حرامنی اشلرگه نیت ایتکاچ اشلمی قالسه فرض اشنی اشلگان کبی ثواب بولور .

- حرام اشلر : فرض بولغان اشلرنی عذرسز اشلمی قالدرو ، ایسرتکچ اچو ، زنا ایتو ، کشینڭ مالن اورلاو ، تالاو ، اورنسز رنجتو . کشیگه یالا یابو ، کورگان اشنی تانوب گواهلقدن طیولو ، کورمگان اشکه گواه‌بولو ، کشی اوترو ، اوزن اوزی اوترو وبولارغه باشقه الوغ گناهلاردر . حرام اشنی حرام توگل دیسه ، مثلا بر کشی زناقلو حرام توگل دیسه ، دیندن چغار . غیبت سویلو ، سوز یرتو ایکی کشی آراسون بوزو یالغان سویلو بولار بارده حرامدر . سوگشو ، کشیدن مسخره ایتو چون حرام اشلردر .

مکروه ایکی تورلیدر

حرامغه یاقن بولغانی بار «مکروه تحریمی» دیلر . مباحغه یاقن بولغانی بار «مکروه تنزیهی» دیلر . مکروه تحریمی قلوده قلموده حرام شکللودر . اما آنی مکروه توگل دیوچی دیندن چقماسه ده الوغ گناهلی بولور . شطرنجی ، یمورقا کبی اویونلارنی اویناو ، اگر اوتوب آلوشماسالار ، آلوشسالار حرام بولور . ایرلر جفك کولمك کیمك ، ایننك کرشن یاغنماق . خاتون قزغه اوخشاماق بولار مکروه‌در . مکروه تنزیهی آنی اشلوچی ادبسزلك قیلغان بولور ، رسولمزنڭ شلته‌سنه تیوشلی بولو احتمالی بار . بر کمسه بر مکروه تنزیهی اشنی مکروه توگل دیسه دینکه ادبسزلك ایتکان بولور . تچکرگان وقتده «هاتچو» دیو زور تاوش کوتارو ، کیکرگانده «غلدر» ایتدرب کیکرو ، کیوم چابوینه بورن سگرو ، بورن سگرگانده اورنلی اورنسز یایسه سویلشب سنکرو ، سویلگانده آغزندان توکرك چیره‌تب سویلو ، کشی ایله قارا قارشو سویلشکانده چیتکه قاراو ، سوزنی ایتودن

الك كلوب يبارو . سويلگانده تنكلاو چيغه آچق ايشتمسلك اينه
سويلو . يورگانده عذرسز يوگرب يرو ؛ بر كشى ايله يارتى چاقرم
قچقروب سويلشو . ايكى كشى بيلك قزوب سويلشب تورغانده سلام بير
يايسه يموشسز آلار يانننه توقتاب تورو ؛ سلام بيرگاننگ بيرلمش كمسه
بتونليوك ايشتمى قالماساده چنلاب ايشتوب بترمسلك ايتوب بيرو ، سلا
بيرونكنى ايشتمگان كمسه گه «سلام بيردم» ديوكبى . اشتمگان كمسه
سلام بيردم ديو ايله سلام آلو تيوشلى بولماس بلكه سلام بيردم ديگا
يانكادن ايشتورلك ايتوب سلام بيرمك كرك !

مفسد

عمللرنى بوزا تورغان اش ياسوزلردر . مثلاً : نماز اوقوب تورغان وقتند
بله توروب قبله غه آرتى ايله ايلنو كبى . مونى بلوب قلوچى گناهلى بولور
خطا قيلسه شول اشلى تورغان اشى بوزولور . ـ نماز اچنده سويلشو
قچقرب كلو . نماز اوقى تورغاچ آلغايوگرب كيتو بو اشلر نمازنى بوزالار
اگريورى اشلسه گناهليده بولور . بلمى اشلسه يانكادن قايتارب اوقومق
تيوش بولور . مفسد ـ بوزوچى معناسنده در .

الله تعالى گه اشانو

الله تعالى بار ، بر ، هيچ آننگ كبى باشقه ذات يوق ، هرنسته نى بله كوره
ايشته ، هرنسته نى تلارده بولدرر يا تلارده بولدرماس ، سويلشور ، اما
بو صفتلرننگ برسيده بزنكى كبى توگلدر .

فرشته لرگه اشانو

فرشته لر الله تعالى ننگ ايرلك وخاتونلق صفتلى بولمغان ، آشامى اچمى
تورغان ، هروقتده گناه قيلمى ، الله تعالى ننگ بيوروغن اورننه كيتورمك
بولغان ذاتلردر . بولار نوردن ياراتلغانلرى ايچون كوزگه كورنماسه ده
الله ننگ امرى ايله تلاگان وقتلرده تورلى صورتلارغه كرگوچيلردر .

بولارنڭ تورلسی تورلی اشکه تابشرلغانلاردر. آرالارنده بیلگولی بولغان دورت پیغمبرلری باردر آنلار: جبرائیل، میکائیل، عزرائیل، اسرافیل اسملیلردر.

جبرائیل: پیغمبرلرگه الله تعالی نىڭ بیوروغن ایرشدرگوچیدر.

میکائیل: آدملرنڭ رزقلارینه تابشرلمشدر.

عزرائیل: آدملرنڭ اجللرینه تابشرلمشدر.

اسرافیل: قیامت بولدقده صور اورب هرجان ایاسینڭ اولوینه، ینه صور اورب تریلوینه سبب بولاچقدر.

الله تعالی دن اینگان کتابلارغه اشانو

الله تعالی اوزینڭ طرفندن حکملر بیان ایدب سکز پیغمبرگه سکز تورلی کتاب ایندرمشدر. اول کتابلاردن دورت الوغسندان باشقاسی کاغذ کاغذ ایندرلمشدر. کاغذلاتا یوز والوغلاری دورت کتابدر بس باری یوزده دورت بولور. اوّل ایندرلگان کتاب: اون کاغذ، ایکنچیده: ایللی کاغذ، اوچنچیده: اوتوز کاغذ دورتنچیده: ینه اون. قالغان دورت الوغ کتابلر: تورات، زبور، انجیل، قرآن اسملیلردر.

پیغمبرلرگه اشانو

پیغمبرلرنڭ فرشتهلرنیکندن باشقاسی هرقایوسی آدم بالاسندان‌در. الله تعالی هر خلقنڭ اوز آراسندن براوسون پیغمبر ایدب بیلگولدی. اول پیغمبر شول خلقنڭ اوز آرالارنده اوسب اوز تللرنده سویلر ایدی پیغمبرلر هرقایوسی الله تعالی نڭ بیوروغن قوملرینه تابشروب، یومشاق تل وکورکام خُلق ایله خَلقنی دینگه اندادیلر. آلار پیغمبر بولولارندان الیگوك الوغ گناهلرده وکچکرنیده قیلمادیلر هیچ بر سن الله دن باشقاغه قللق ایتمدیلر. آلارنڭ اوزینه کتب بیر بلوب یانگا حکملر ایله کیلگانلری ده باردر آنلارنی «رسول» دیولادر. وآنلارنڭ

اوزندن الك کیلگان کتابنی رسولنك حکملری ایله خلقنی اندا
دیلسا ایلری ایدی موسی (ع) پیغمبر دیدوکنی رسول دیولمدی
پیغمبرلر بیك کوبدر رسوللری . رسوللری (بر یوز یکرمی دورت مین
وبرسنده (ایکیوز یکرمی دورت منك) دیو صانالمشدر . هرنه فلان قدر
آتامیغنه «الله تعالی نیقدر پیغمبر ببرگاندر هر برسنه اشاندم» دیمك ب
تیوشلسی شولغنادر . شولاینه قرآنده اسملری سویلنگان پیغمبرلر بونلار

﴿ یکرمی بش پیغمبر ﴾

آدم ، ادریس ، نوح ، هود ، صالح ، ابراهیم ، لو
اسماعیل ، اسحاق ، یعقوب ، یوسف ، ایوب ، شعیب
موسی ، هارون ، ذوالکفل ، داود ، سلیمان ، الیاس
الیسع ، یونس ، زکریا ، یحیی ، عیسی ، محمد

(صلی الله علیه وعلیهم وسلم)

بو یکرمی بشدن ، یدیسی ورسولمزنك حدیثنده بیان ایدلگان براو
ایله ، سکز پیغمبرگه کتاب ایندرلمشدر :

آدم علیه السلامگه (اون کاغد)
شیث علیه السلامگه (ایللی کاغد)
ادریس علیه السلامگه (اوتوز کاغد)
ابراهیم علیه السلامگه (اون کاغد)
موسی علیه السلامگه (تورات اسملی کتاب) ،
داود علیه السلامگه (زبور اسملی کتاب)
عیسی علیه السلامگه (انجیل اسملی کتاب)
محمد علیه السلامگه (قرآن اسملی کتاب)

اوشبو

...ده بو بيان ايدلگان پيغمبرلرنك شريعتلری رسولمز محمد عليه السلام
...نك شريعتی ايله هر قايوسی توقتاتلمشدر. مگر بزم شريعتمزده ده
...نفه شريعتلرده بيان ايدلگان حكملرنك بعضسی بيان ايدلمشدر.
...عزير، لقمان وذوالقرنين اسملی كمسه‌لرنك قرآن شريفده اسملری ياد
...ايلمشدر. اما پيغمبرمی توگلمی آنسون آيرم آچق نه رسولمزدن ونه
...نقاچه بلنمگان شول سببدن بو اوچ كمسه‌نی ياخشی كمسه‌لر ديو
...نرتاب پيغمبر يايسه توگل ديو حكم ايتمی بز.

آخرت كونينه اشانو

بو دنيا برزمان آقتوق ساعت وآقتوق مينوتينه يتوشب بو تزوكلكده
بولغان ير كوك الله تعالى نلك بيورغی ايله يوقغه چقوب بته‌چكدر.
برنك بتووندن الك يريوزنده‌گی گوزل نسته‌لر وجان ايه‌لريده هر
قايوسی بر وقت هلاك بولاچقدر. دنيانی گوزل ايتوب تزوگان الله
تعالى بو دنياده، بز آدم بالالرينك، اشلدكمز اشلريمزه كوره جزا
ابير، ايچون دنيانی بتورب نی روشده بولساده خلقنك اولگی وآقتغيلرن
جيو اورنن حاضرلب هر كمنك دنياداغی قيلغان ايزگو ويمانلقلارن
تكشره‌چكدر. بو كوننی «محشر» كونی وقيامت كونی ديولور.

تقديرگه اشانو

دنياده آدم بالالرينك قيلاچق اشلری هر قايوسی الله تعالى نلك چيكلنوی
ايله لوح المحفوظ اسملی بر دفترگه يازلمشدر. دنيانك اوّلندن بتوينه قدر
نيگنه اش قيلونه ايكان هر قايوسيده الله تعالى نلك الكدن بلوب، لوح
المحفوظده بيان ايدلوب قويماقنده بيلگولنمشدر. كرك بو اش ايزگو
وكرك ياوزلق بولسون همه سيده الله تعالى نلك تلاوی ايله‌در. الله تعالى
هر نسته‌نی تلار، تله‌گان نسته‌سی برده بولمی قالماس، بر نسته‌نك بولماون

تلاسه بتون دنیا جیولوب شول نسته‌نی بولدررغه تلاسه‌لرده بولماس همده آدم بالاسینڭ بر اشکه کرشوی ایله تقدیر ایدلگان بولسه الله تعالی بو اش‌نڭ بولوون تلار. مثلا ایگن چچه ایکان الله تعالی اینی بولدرر. چچمی ایکان اول کمسه‌نی ایگندن محروم قیلور. اشنی الله‌غه تابشرو، اینڭ الك شول اشنڭ سببنه کرشب قرلندن کیلگان سببنی قیلودر. شوندان صوڭ الله تعالی بولون تلاسه بو اش بولور بولماون تلاسه بولماس بنده نیقدر ترشساده بولماس، اما سببنه کرشمی الله‌غه تابشردم دیوکتوب یتو اویلنمی تورب بالا کتوکبی احمقلقدر. الله تعالی بنده‌لرگه ایکی یول کوستدی برسی اوڭ یاقده، اول بولغه کروچی هر تلاگاننه یتار؛ برسی صول یاقده اول یولغه کروچی هلاك بولور دیو بیانده ایتدی. ایمدی بزنڭ بنده الله تعالی‌نڭ حیقان اشارن اشلارگه تلاسه الله تعالی اول کمسه‌گه‌ده شول تلاگانن قلورغه کوچ بیرر، هم یخشی اش اشلارگه کرشسه‌ده آنی قیلورغه کوچ بیرر. شولای بولساده یمان اشنی رضا بولمیغنه اشلتور. یخشی اشنی رضابولوب اشلتور. یعنی تقدیر توغروسنده الله تعالی برگه بولای قیلدی منه سزگه ایکی یول ایرکگزده تلاسه‌گز قایوسنه کرگز من قایوسنه کرسه‌گز ده قیمیم، اما صولغه کرگزگه من راضی توگل آنده کرسه‌گز هلاك بولورسز اوڭغه کرگزگه راضی من، هم آنده کرسه‌گز من سزگه زور درجه‌لر بیررمن دیدی.

بعث که اشانو

بعث قوبارولو معناسنده‌در. یعنی اولگاندن صوڭ دنیا بتکاچ آخرت بولوب هر بر جان ایاسی، آیرم آیرم بیلگولی بولغانی، آدم بالالاری قبروسی تریله‌چکدر. ترتیب هر قایوسی الله تعالی‌نڭ تلاگان اورنه جیولاچقدر. شول اورن محشر آتالور. شول اورنده الله تعالی هر کمنڭ دنیاداغی عمللرن تیکشرتب حکم ایدر. عمل دفتری، حساب، میزان، صراط، تموغ، جنت، شفاعت، حوض هر قایوسی حقدر.

عمل دفتری

دنیاده وقتده اللهنك بیوروغی ایله هر کمنك قیلغان ایزگولك ویمانلغی یازولابار وب ، صوکره قیامتده هر کمنك اوزندن اوقوتولاچقدر .

حساب

الله تعالی قیامت کونده هر کمنی حساب ایدر: دنیاده وقتده بیرلمش عمرن، رزقن، عالم بولسه، علمن نیندی اورنلارغه تاراتقانی صورالور .

میزان

عمل اولچی تورغان اولچودر . اللهنك امری بوینچه ایزگولك ویاوزلق هر قایوسی میزانده اولچنمش بولورلار : ایزگو عملی یاوز عملن باصقان مؤمن کشی عذابدن قتولور . اما یاوز عملی باصقان کمسه الله تعالی عفو ایتماسه تموغغه کرب چغار .

صراط

جهنمنك اوستونه آرقلی تورزلگان ، قلدان نچکه ، بیك اوتکن نسته دنده اوتکن، دنیا آیاغـی ایله هیچ کم چقا آلماسلق بر کوبردر . الله تعالی نك بویروغی ایله عذابکه تیوشلی بولمغان کشی یاشن کبی اوتب چغار . اما گناهلی آدم چقا آلمی جغولوب توشر آستی تموغ بولدقدان توشوچی تموغغه کرر . بو صراط بیك قارانغو اوروندادر . اوچ بولکدر اوّل بر بولکی یوغاری، صوکره ینگز صوکره ینه اوچنچی بولگی توبن نابادر ..

هر بولکی برر ملك بللق بولدر !

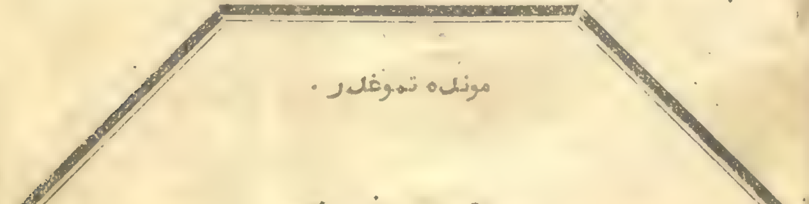

تموغ

ایمانسزلارنی وبعض گناهلی مؤمنلرنی گناهسینه کوره عذاب ایدیله تورغان اوتدر ایمانسزلار تموغده منگو قالورلار ، گناهلی مؤمنلر گناهلری قدر عذاب ایدیلب آخر بر کونده چغارلمش بولورلار .

جنت

مؤمنلرنلك منگو قالا تورغان اورونلاریدر. گناهلی مؤمنلرده گناهلر قدر عذاب ایدلگاچ آخرنده جنتکه کروب منگو راحتده قالاچقلار در تموغ ایله جنت دنیا یاراتولغاندان بیرو بارلقلادرلار. آتامز آدم آنا حوا جنتکه کرب چقماقلاری قرآنداده سویلنر. جنتده تورلی راحتلک باردر. نی روشده و نیندی راحت ایکانن بز مونده یازوب بیان ایتله چل روشده توگلدر. الله تعالی کرب کورونی نصیب ایتسون:

شفاعت

گناهلی مؤمنلر گناهلری قدر عذابکه حکم ایدلگانده رسولمز شفاعت ایدب قوتقارمقی بولاچقدر. اما هر کمگه توگل بلکه رسولمز تیوشلی کورب کمگه شفاعت ایتسه شول کمسه شکسز قتولاچقدر. پیغمبرلرنلك هر قایوسی شفاعت قیلاچقدر. باشقه ابزگو کمسه‌لرده هم الله‌نلك بویروغی ایله شفاعت ایدرلر ایمان اهلنه‌گنه‌در.

حوض

جنت ایچنده بر کولدر. صوی ایتوب بتره آلماسلق تملی وصالقن‌در. آنك صوون بر مرتبه ایچکان کمسه هیچ صوصاماساده تملی لکندن همیشه ایچه‌سیگنه کیلوب تورر.

دیدار

بو جنتده مؤمنلر الله تعالی‌نلك نورن کوره‌چکلردر. اما نی روشده ایکانن بولا ان شاء الله کورگاچ بلورمز

صولار

عمر بر باکسزلقلارنی پاکلاو، آدملر وحیوانلارغه اچوایچون الله تعالی یر یوزنده تملی تملی صولار آغزدی. پاکلاو ایله اچودن باشقه زور صولارده کیمه‌لر یوروب اون کون باردی یوللارغه بر کونده ماللار ایتوله

ایتوله‌در. بو صولاردن قایوسی پاک وقایوسی پاک توگل، قایوسی اوزی پاک باشقانی پاکلی آلمی وقایوسی اوزیده پاک باشقه نسته‌نیده پاکلی تورغانلاری بار.

پاک وپاکلاوچی صولار

یغمور، چیشمه، قیو، یلغه، کول هم دینگز صولاری هر قایوسی پاک وباشقه نسته‌نی پاکلاغوچیلاردر. تلاسه نیندی صو بولسون نجس نسته قاتوشماغان بولسه همیشه پاکدر. صونك ایس، توس تم دیگان صفتلاری باردرهم آقغوچی وآقمی تورغان، کوب وآز دیئلن صولار باردر.

آقغوچی صو

برصالامنی قوزغاتوب آغزا آلسه اول صونی شریعتده آقغوچی دیلر. صالامنی‌ده آغزا آلماسه توقتاغوچی دیلر. آقغوچی صو نجس توشب ایس تم وتوس کبی برصفتی اوزگارمسه قوری نجس توشو ایله‌گنه نجس صانالماس بلکه پاك وپاکلاغوچی صانالور. توقتاغوچی صولار کول کبیلردر. بو کول ایکی تورلی توگه‌رك ودورت قرلی بولغانی بار. بولارنك کوب صو وآزصو دیولگانی باردر.

کوللر

توگه‌رك کول کوب صوغه صانالا اگر تیره‌سی اوتوز آلتی آرشین‌بولوب تیرنلکی چیرك آرشین قدر، یایسه‌اوچ ایله چومو روب آلغانده توبی آچلماسلق بولسه بوکول زوروکوب صولی کولدر. اگرتوکاراك کول ابتولکان اولچودن کمرك بولسه کچك کول وآزصو آتالور.

کول‌دورت قرلی بولسه اون آرشین اچنده اون آرشین بولوب توبی کورنماسلك بولمقدر. موندان کم‌بولسه کچك صوبولور.

زورکولکه نجس توشو ایله‌گنه نجسلنماز اگرتوشکان نجس ایس تم توس کبی صفتلارنك براوسون اوزگارتماسه، اگراوزگارتسه نجسلنر،

آغاچ بفراغی کبی پاك نستەصونك برصفتن اوزگارتسە همیشەپاك صانالور.
اما کچکنە صولارغە نجس توشو ایلە نجس دیو صانالور ، گرچە صفتلارینك
بر سنگنەدە اوزگارتماسەدە .

سؤر

آشاغاندن یا اچکاندن قالغان نستەنی سؤر دیلر « قالدق » معناسنده .
آدم بالاسینك سؤری همەسنکیدە پاکدر . مگرخمر اچب آرتوندانوق
اچکان صوندان قالدغی نجس در ، چونکە آغزنداغی خمر صوینە
قاتوشور . ایتی آشالا تورغان حیوانلارنك سؤری پاکدروپاکلاغوچیدر.
یرتقچ حیوانلارنك سؤرلری نجسدر . ایشاك قاچرنك سؤری پاك
بولسالاردە ایکنچی نستەنی پاکلاولارندە شك باردر . تیچقان ماچی کبی
حیوانلارنك سؤرلری مکروهدر . تندن تیرلب چقغان یوشلك سؤرگە
قاریدر : سؤری پاك نستەنك تیرسیدە پاکدر یعنی تنکە کیومگە تیسە
نجسلمز گرچە اوزی ایکنچی نستەنی پاکلی آلماسادە .

قیو پاکلاو

چبچق ، تیچقان ، قارلوغاچ کبی حیوانلار قیوغە توشب اولسەلرگنە یگرمی
چیلاك چغارو تیوشلی بولور . اوتوزنی چغارولسە بیکرك یاخشی بولور .
اگر بوحیوانلار چرسە یاکوبسەلر قیونك بتون صوی چغارولور .
تاوق ، کوسی ، اوردك کبی حیوانلار توشب اولسەلرگنە قرق چیلاك
چغارو تیوشلی بولور اولمگانلاری یوق .
صارق ، صیر ، آت ، توە آدم کبی زور حیوانلار توشب اولسە قیونك
بتون صوی چغارولور کرك چرسون کرك چرمسون کرك کوبسون کرك
کوبمسون . ما آقتوقغی زور حیوانلاردن آلدە سویلنکانلر اولسە
یاکوبسە قیونك بتون صون چغارولور .
قیونك صون بتونلای چغارو ممکن بولماسە چیشمەسی کوچلی بولوب بردە

نمی تورغان بولسه، بتونلای چغارو تیوشلی بولغانده قیونگ صوتورا
تورغان چقرن تیرنللك وآرقلی سون اولچنرده شول زورلقده برچقر
قازوب، شول چقر تولغانچه قیودن صو چغارولور. قیونی توکارگه توغری
کیلکانده ایك الك توشکان نستهنی چغارولور. برقیودان قیونی نجسلی
تورغان نستهنی تابولسه اما قایوزمان توشکانی بیلگولی بولماسه قارالور:
اگر توشکان حیوان کوبمکان چرمکان بولسه توشکاننه برتولك دیو
چیکلب، شول برتولك اچنده بوقیوصوی ایله تزوب نماز اوقوغان
طهارتلر برسینده طهارتکه صانالماس شول برتولکده بوصو طهارتی ایله
اوقلغان نمازلارنی یانکادان قایتارب اوقلور. همده بوکونلرده شول
صوایله جوولغان کیوم صالومنگ همهسین پاکغه صانالمای یانکادان پاك
صوایله جوولور. قصقاسی بوقیوصوی تیکان نستهلر هربرسی نجسکه
صانالوب هرقایوسی یانکادان پاکلارغه تیوشلی بولور. اگر قیودان
تابلغان حیوان کوبکان یاچرکان بولسه توشکاننه اوچ تولك قویولوب
شول اوچ تولکده بوقیوصوی ایله اشلنکان اشلر یانکادان پاکلانلور.

نجسلر بیانی

نجس نگ تنلوسی بار، صیوغی بار. تنلوسون «نجاسة مرئیه» تنسزن
صیوغن «نجاسة مائعه» دیلر. تیزهك کبیلر تنلی: بول، قان کبیلر
تنسزلردر. بونجسلردن هربرسی ایکی تورلی بولور آور «نجاسة غلیظه»
جیکل «نجاسة خفیفه» در.

آور نجس = نجاسة غلیظه

آدم تیزهگی، خمر، آدم بولی، ارن، تاوق تیزهگی، ایشاك بولی،
ایتی آشالمی تورغان حیوانلارنگ بولی هربرسی آور نجاستدر. آور
نجاستنگ صیوغی اوچنی جایب آچقانده چقرینه تولوب آرتورلق بولسه
هرنستهنی نجسلر، اما موندان کم بولغانده اول نیگان نستهنی پاکلاو
آرتق بولساده، نجس دیو صانالماس. اما قویی قاتی نجس اون بش

تین‌لك کمش تنکه آورلغندن آرتق بولماسه نجسلمس ، اگر موندن آرتق بولسه نجسلر پاکلاو فرض بولور. نمازطشنده بولغانلاده نجس نی ونجس کیوم ایله یرو شریعتمزده یمان کورلگان اشدر.

﴿ جیگل نجاست ﴾

آت بولی ، ایتی آشالا تورغان حیوان‌نلك بولی ، ایتی آشالمی تورغان قوشلارنلك تیزه‌گی بولار جیگل نجاستدر. جیگل نجاست برنسته‌نلك دورت‌الوشندن کیمرك یرینه تیسه نجس صانالماس ، اما دورت‌الوشی قدر یا آندن آرتسه پاکلاو واجب بولور. بول اینکانده اینه اوچی کبی بیك نچکه چچره‌گان بول تامچیلاری کیومگه چچره‌سه ، اول کیوم نجس دیو صانالماس .

بالق قانی ، ایتی آشالا تورغان‌قوشلارنلك تیزه‌گی پاکدر. اما تاوق قازاوردك تیزکلری‌همه نچار ایس بولغان قوشلارنلك تیزکلری‌نجسدر. کرك آور کرك جیگل بولسون نجاستدن صاقلانو بیك تیوشلی اشدر.

﴿ نجسنی پاکلاو ﴾

نجاست هربرپاك بولغان مایسز صیوق نسته‌لر ایله پاکلانور، گل صوی کبی ، نجس پاکلی تورغان صولار یوقاریده سویلندی . چینولی کبی‌نجس سگشمی تورغان نسته‌گه تنلی نجاست تیوب کیبسه ، بیلك قاتی أوو برله پاکلانور، اما قلچ، پچاق ، چالغی کبی شما یالتوری تورغان نسته‌لرگه نجاست تیسه برنسته‌گه اشقو وسرتو ایله پاکلانور. کوگارگان بولسه‌لار همیشه یوو کرك بولور. کورنگان نجاست صو برله یووب تابی بتسه پاکلانور. اما تابی قوری‌صو ایله گنه بتمی صابن کبی ایکنچی نسته‌لر یاردمینه تو تنورغه کرك بولسه تابی قالوبده پاکغه‌صانالور. صیوق‌نجس تیگان نسته‌سندن یووایله پاکلانور اینك آزی اوچ قات اگر مونك ایله‌گنه پاکلانمغان‌در دیو کوکلگه کیلسه یدیگه قدر یوار. قصقاسی پاکلاندی دیو کوکلی اوتورغانغاچه یومق یاخشیدر

شیدر. یوغان وقتده هربر مرتبه سنك تمام تامچسی بتکانچه صغوب
یووب صغوب ینه یووب ینه صقمق تیوشلیدر. قامش نمازلق
صغوب بولمی تورغان نسته بریووب الب قویلور تمام تامچیلاری
چ ینه آلوب ینه یوولور پاکلانغانچه. شول روشده قیلنور.

تن پاکلاو

پاکلاو ایکی تورلی. بتون تننی پاکلاو «غسل» نماز ایچون
لانوده یوز قول آیاق کبیلرنی پاکلاو «طهارت هم وضوء» دیولهدر.

۱ غسل

ل نی تیوشلی ایتدره تورغان سببلر: ایرنك یاخاتون‌نلك بول یولی دن
آق صونك قزقلق اوزره چغوی، خاتون کمسه‌لرنك: حیض، نفاس
ملی قان کورولری، وبولارغه باشقه بالغ بولغاچ بالالار اوزلری
راب اوقوب بلورگه تیوشلی سببلر باردر. ایتولگان سببلر همده
سده ایتلمی قالغان بعض بربلورگه تیوشلی سببلر ایله غسل تیوشلی
لغان کمسه‌نی «جنب» دیو آتالور. جنب کمسه غسل قیلماسدن
ك قرآن اوقو، توتو، نماز اوقو کبی اشلردن یراق بولمق تیوشلی.

غسل اون برتورلی

ش تورلیسی فرض، براوسی واجب، دورتسی سنت، براوسی مستحبدر.
— فرض بولغان بشسی: ایر ایله خاتون‌نلك بیلگولی تنلری بربرسنه
یوشمکدندر، بیلگولی صونك چقماقلغندن، یقو آراسنده ایرلك قیلمق
اتونلار خاتونلق قیلمقدندر، حیض ایله نفاس قانی صوکندادر.
ربش تورلی اش صوکنده کشی جنب بولوب غسل ایتمی پاکلانماس.
— واجب بولغان براوسی: اولگان کمسه‌نی یوو،
— سنت بولغان دورتسی: جمعه کوننده «جنب» بولماسه‌ده، غسل
قیلو، حجده‌گی کمسه‌لرنك عرفه کوننده غسل قیلماقلاری،

حج بارورچی کمسه یولدہ احرام دیندن تکمگان کیوملر کیگان وقتدہ
غسل قیلماقی . رمضان وقربان عیدلرینه بارغانده غسل قیلوب بارمقلدر .
— مستحب بولغانی : جنب بولمغان بردین کشسی اسلام دیننه کرسه
غسل قیلماقی مستحبدر .

استنجاء

آدم بالالارنده ، اچکان نستهلرنك تنگه سنکودن آرتقانن چغارو ایچون
بولغان یولنی شول صو چقغاچ یوو ، همده آشاغان نستهلرنك تندن
آرتقانی چغا تورغان اورننی شول قالدق چقغاچ یوو استنجاء دیب
آتالور . تیزهك چققاچ چقغان یولون یوو واجب بولور . اگر درهمدن
آرتق یادرهم قدرینه یتسه . بول صوگیده بول یولون یومق سنتدر .
بو استنجا ینه بش تورلی بولور .

استنجا بش تورلی

جنب کمسه گرچه ایچندن طشنه بر نسته چقماغان بولساده استنجا ایتمکی
فرضدر . نجاست چغوبده چقغان اورنندن اوتماسه یایسه اوتسهده درهمدن کم
بولسه استنجا سنت بولور . چقغان نجاست درهم قدر بولسه استنجا واجب
بولور ، درهمدن آرتق بولسه فرض بولور . استنجانی صو ایله قیلمق تیوشدر
بر نستهده چقماسه یوو حرامدر .

غسللنونك روشی

جنب بولوب غسل واجب بولغان کمسه ایك الك تننده نجاست بولسه آنی
یووب بیارورده ، صوگره استنجا ایدر . صوگره نماز ایچون تزوگان کبی
طهارت تزر ، مگر قیونغان بری صو جیولورلق بولسه آیاقلارن غسل
قیلوب بترگاچ یوار ، صوگره طهارت تزوب بترگاچ ، اوچ مرتبه آغزینه واوچ
مرتبه بورنینه صو آلورده ، اوّل باشنه ، صوگره اوڭ ایلك باشینه صوگره
صول ایلك باشینه اوچر مرتبه صوقویار ، شولایده اوّل بر ر مرتبه صوقیوب ،
قوللاری ایله بدون تنن چلانورده ینه ایکشار مرتبه صوقویارده غسل تمام
بولوب آیاغن اوّل یومغان بولسه صوگره یوار .

غسلنك

غسلنك فرضلاری اوچدر

ینه . بورننه صو آلو ، بتون تنینه بر مرتبه صو ایرشدرودر .

غسلنك سنتلاری بشدر

تننك ینه : عورتن یومق ، صوکره : عورتن یومق ، ینه
یکی قولون بلازکلرینه‌چه یومق ، صوکره : عورتن یومق ، ینه
بولسه پاکلامق . ینه : نماز طهارتی کبی طهارت قیلماقلق ، ینه
ك هر یرینه صونی اوچر مرتبه ایرشدرمکدر .
ن کمسه اگر طنوملاری اورگان بولسه ، غسل قیلغانده سوتو تیوشلی
س ، بلکه صاچینك توبینه صو ایرشدرسه درست بولور . طرناق توبی ،
د ایچی کبی اورنلارغاده صو ایرشدرمی قالدرماسقه کرك .

نمازنك فرضلاری

نك بار فرضی اون ایکیدر ، شول اون ایکیدن آلتی فرض نمازنك
ادر «شرط» دیولور ، آلتوسی نمازنك ایچنده‌در «رکن» دیولور .
ضلاردن هر قایوسی نماز اوقوچیده تابولمق تیوشلی ، عذرسز قالدرسه
بلوب کرك بلمی بولسون نمازی بوزولور .

نمازنك شرطلاری

وقت کرودر . ایکنچی : طهارت تزو ، اوچنچی : نماز اورنون پاکلاو
رتنچی : عورت ارتو نماز اوقی تورغان کیومن پاکلاو ، بشنچی : قبله‌غه
شی بولو ، آلتونچی : شول نمازنی نیت قیلودر .

نمازنك رکنلاری

ل نمازغه کرشکانده الله اکبر دیو ، ایکنچی : آیاق اوزره تورو .
چنچی : قرائت اوقو ، دورتنچی : رکوع ایتو ، بشنچی : سجده ایتو .
ستونچی : نمازنك آخرنده اوتورودر .

طهارت

هارتسز کمسه اگر استنجاسی بولماسه استنجا ایدرده ، اوّل ایکی قولون

بلازکلری ایله یووب صوڭره آغزینه بورننه اوچر مرتبه صو آلور ، هرآلووننده یانکا صو بولسون ، صوڭره طهارتنی تلی ایله نیت ایدر ، صوڭره یوزن اوچ مرتبه یوار ، صوڭره ایکی قولون ترسکلری ایله اوچر مرتبه یوار ، صوڭره باشینه مسح ایدر . صوڭره باش مسحی یوشیله ایکی قلاقلارینه هم مویننه مسح ایدرده آیاقلارن اوچر مرتبه یووب طهارت تمام بولور .

طهارتننك فرضلری

طهارتننك فرضلاری دورتدر ، اوّل : یوزن برفات یوو ، ایکنجی : ایکی قولون ترسکلری ایله برقات یوو ، اوچنچی : باشینك دورتدن برینه مسح ایتو ، دورتنچی : ایکی آیاغن برقات یوو .

طهارتننك سنتلری

اوّل : طهارتنی نیت ایتو ، اولسکی فرضن قلو آلدندان .* ایکنچی : طهارتنی باشلاغانده بسم الله ایله باشلاو ، اوچنچی : ایك الك ایکی قولون بلازکلری ایله یوو . دورتنچی : مسواك قلو آغزینه صو آلغانده . بشنچی : آغزینه اوچ مرتبه صو آلو ، آلتونچی : بورنغه صو آلو ، یدنچی : آغزغه بورنغه صو آلغانده ممکن قدرلی آغزنك وبورننك اچکی اورونلارینه ایرشدرو « مبالغه » دیولور ، سکزنچی : باشنك بارچاسنه مسح ایتو ، توقزنچی : ایکی قلاغینه مسح ایتو ، اونچی : قرآنده صانالغانچه فرضلارنی برسی آرتوندن برسون قیلو « ترتیب » آتالور . اون برنچی : برعضوینی یووایله ایکنچی عضوینی یوو آراسون توناش قیلمقلق ، اگر هوابیك اسسی وبیك صوق بولمغان وقتده بر عضوینی یوغاچ ایکنچی عضوینی یوغانده اوّل یوغانی کیبب یتکان بولسه سنتنی قالدرغان بولور . مونی « ولا » دیوله در . اون ایکنچی : هرعضوینی اوچ مرتبه یومقلق ، اون اوچنچی : اگر بارمق آرالارینه صوایرشماسلك بولوب ، اویلشکان بولسه ، قول بارمقلارن آرالاشدرمقلق « تخلیل » دیوله ، اون دورتنچی : آیاق بارمقلارن

* یعنی یوز یوو آلدندان

لاشدرو ، اون بشنچی: بارمقلاری ایله ضقالون آرالاشدرو ، اون
ونچی: بارماغنده تاریوزك بولسه شونی قوزغالتوب آستونه یوشلك
شدرمکلك ، اون یدنچی: طهارت تزوگانده قبله‌غه قارشو بولمقلق .
ن سکزنچی: باشینه مسح قیلغانده آلداغی طرفندن قیلمقلق ، اون
زنچی: هراعضانك ایك الك اوکونی یومقلق ، یکرمنچی: باش‌وقولاغنه
عدن‌صوك شول یوشلك ایله موینونه مسح قیلمقلقدر ، اما اون‌توقزنچی
ه یکرمنچنی مستحب دیو چیلرده باردر .

طهارتننك مستحبلری توقزدر

ارت تزوگانده دنیا سوزی سویلمسزلك ، ایکنچی: آغز وبورونغه
ك قول ایله صو آلو ، اوچنچی: بورننی صول قول ایله سکرو ، بواش
هارت وقتنده بولمغانده‌ده مستحبدر ، دورتنچی: هربرعضوینی یوغانده
شهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله
یمکدر . بشنچی: طهارتنك کرك یاراغن هرکشی اوزی باشقارمقلق ، اگر
یورمیغنه برەو یاردم ایتسه ضرر بولماس ، آلتونچی: طهارت‌وقتنده قبله‌غه
ارشو بولمقلق ، سنت دیو چیلرده بولرقند ان سنتلر آراسندە‌یاد ایلدی ،
دنچی: طهارتندن صوك قالغان صوندان آز بولغانده اوچ مرتبه یوتماقلق
سکزنچی: طهارتنی بترگاندن صوك قبله‌غه قارشی بولوب (اشهد ان
لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله سبحانك اللهم
وبحمدك اشهد ان لا اله الا انت وحدك لا شریك لك
واستغفرك واتوب الیك) دیمکلك ، توقزنچی: طهارت تزوب
بترگاندن صوك نماز درست بولغان وقت بولسه ایکی رکعت نفل نمازی
اوقومقلق .

* معنالری یازلغان دعالرنك معنالرن معلم اوزی اویرهتر

طهارت اوچ تورلیدر

فرض، واجب هم مستحب بولغانی باردر، فرض بولغانی: نماز اسملی بولغان عملرنك هر برسی ایچون، جنازه، وسجدهٔ تلاوت ایچون هم فرض بولادر.

واجب بولغانی: کعبة الله نی ایتنو، طواف ایچون طهارت تزیمك.

مستحب بولغانی: یقلاو ایچون طهارت تزو، طهارتی بار ایکان، غیبت یالغان سویلو جرجرلاو، قهقرب کولو کبی اشلر صوڭی تزیمك، طهارت اوستونه طهارت تزیمك میت یووچی طهارتسز ایکان طهارت تزیمك

طهارتده مکروه اشلر اوچدر

اوّلگسی: یوزن یوغانده صونی چاب ایتدرب صوقماقلق، ایکنچی: توکرك وسونکرکلرنی صوغه تاشلاو، اوچنچسی: آغزینه وبورنینه صول قول ایله صو آلودر. استنجا قیلغانده سویلشو، توکرك وسونکرکنی بولگه یا تیزه‌کگه تاشلاو، حاجت ایچون عورتن آچقانده اوز عورتنه قاراو بولار بارده مکروهلردر.

طهارتده طیولونغان اشلر بشدر

اوّلگسی: صونی کرکدن آرتق توگو، ایکنچی: یومقی فرض بولغان عضویلرنی اوچدن آرتق یو و یا کم یوو، اوچنچی: طهارت قیلغانده عورتی آچق بولماقلق، دورتنچی: اونك قول ایله استنجا قیلو، بشنچی: صوغه بول هم تیزه‌ك ایتو بولار بارده طیولمشدر.

طهارتنی بوزا تورغان نسته‌لر سکزدر

اوّلگسی ایکی، آشاغان اچکان چغا تورغان، یولنك برسندن چقغان نسته، ایکنچی: ارن، صاری‌صو تارا تندن چقسالار، اوچنچی: آچی نسته‌نی، آشنی، یاصونی آغز تولغانچه قصودر، اما قاقرقنی قصو بوزماس. دورتنچی: جالقان یاتوب یقلاو، همده سویالگان یا تایانغان

نسته‌سی

...نه‌سی کینات آلنغانده یغولورلق بولسه سویالب هم‌تایانوب یقلاوده
...ندرر، بشنچی: هوش، عقلی کیتو شاشو وجولرلنب صنو صنماونی
...ورماسلق مرتبه‌گه ایرشو صندرر، آلتونچی: رکوع وسجده‌لی نمازده
...لغ کمسه‌نك تجقرب کلووی نمازنده بوزار طهارتنده صندرر.
...نچی: تیزه‌ك یولندن چقغان قورت صندرر، اماجراحت باشندن چقغان
...ورت صندرماس، سکزنچی: ایرخاتون‌نك بیلـگولی عضو یلرنی یالانغاج
...کیفلی روشده بربرسینه تیگزشمکلری صندرر. امابواعضالرنی توتوشو
...ندرماس.

نماز وقتلاری

...کونده فرض نمازلار ایچون بش وقت باردر، فرض‌لار هم بش‌در:
...رته، اولی، ایکندی، اخشام، یسیع‌در، وتر واجب‌در، آنـك وقتی
...یسیع ایله اورتاقدر.
...ست تاك توغانداان قویاش‌چغوغه قدر، ایرته نماز وقتیدر؛
...ویاش‌چقغاندن توشلـکه قدر بوش وقتدر. اما قویاش‌کوتارلـگاندن
...وشکه یتکانچه نیندی نمازاوقولساده درستدر، قالغان فرض نمازهم نفل
...نمازلار کبی؛
...ویاش توشلـکـگه یتوب آوشا باشلاغاندن، توش‌کولاگاسندن باشقه
...ر نسته‌نك کولاگالری اوزی‌اخشاشلی بولغانغه‌قدر اویله‌وقتی‌بولور؛
...ما صاقلق ایچون توشلـك کولاگاسندن باشقـه بر کولاگـه بولغاچ‌
...ویله وقتی چغونی بلملك کرك.
...ویله وقتی‌چغودان قویاش بایوغه قدر ایکندی وقتیدر؛
...ویاش بایغاندن شفق باتقانچه اخشام وقتیدر؛

شفق

...ویاش‌بایغاندان صوك کوك طرفنده‌بولغان قزللق در. شفق‌باتوشول قزللق
...تودر. اما قزللقدان صوك کیلـگان آقلقنی شفق دیوچیلـرده بار،

بس آقلق شفق بولسه سفق باتو آقلق بتوب قزللق کیلودر . شونکا
کوره تون اوزون وقتده شفقنی آقلقدان صاناب ، قصقه وقتده
قزللقدان صاناماق تیوشلیدر .

شفق باتودان تاك بلنگانگاچه یسیع وقتیدر .

یسیع وقتی کرب یسیع نی اوقولغاندن تاك آتقانغاچه وتر وقتیدر . وتر
یسیعدن صوك اوقولور جمعه‌نك وقتی اویله وقتیدر . عیدلرنك وقتی
قویاش کوتارلگاندن اویله‌گه قدردر .

﴿ نماز حرام وقتلار ﴾

قویاش چغا باشلاغاندان تمام چغوب بررسونگو قدر کوتارلمسدن الك
هیچ بر نماز درست بولماس ، شونکا کوره ایرته نمازینك فرضن اوقوغانده
فرضلاری تمام بولغانچه قویاش چغا باشلاسه ایرته نمازی اشکه یاراماس .
قویاش توشلك گه یتوب آوشقانغه قدر هیچ نماز درست بولماس هیچ کونده
شونکا کوره جمعه کون قلُت توشلکده کرب «تحية المسجد» دیو نماز
اوقوچیلار ثواب اورنینه گناه آلورلار . قویاش بایار وقتنده توسی
اوزگارگاندن تمام بایوغانچه شول کون‌نك ایکندیسندن باشقه
هیچ نماز درست بولماس .

کون‌نك فرض نماز درست بولوب نفل درست بولمغان وقتلاریده باردر .

﴿ عورت ﴾

نماز اوقوچی کمسه‌نك عورتی ارتولی بولمق تیوشلیدر . نماز طشنده‌ده
عورت ارتلو بولمق واجبدر . ایرلرنك کشیگه کورساترگه همده عذرسز
اوزلرینه‌ده قارارغه یارامغان اعضالری باردر . کندك آستوندان تزگه‌چه
بولغان اورندان نی آلدان نی آرتدان بریرگه‌ده قاراو یاراماس عورتدر ،
تزلر ایکسیده عورتدر . شونکا کوره نماز طشنده‌ده بو یرلر یاشرلگان بولمق
تیوشلیدر ، نماز اچنده بر عورت عضو بلرنك دورتدن بری آچلسه
نماز بوزولور ، خانونلارنك : یوز ، ایکی اوچ وایکی آیاقلارینك

توبقدان

توبقدان توبن یرلرندن باشقه تنلرینك هر یری عورتدر ، شونكا كوره نماز ایچنده بیك صاقلانوب اوقومق تیوشلیدر ، اما نماز طشنده اوزلرینه یافن بولمغان یا اوزی آنك نكاحنده بولمغان چیت ایرلرگه یوزنده كوزنده بارماغنده كورساتوی یاراماس ، چونكه نمازده عذر بولدی ، اما چیت ایرلرگه نماز طشنده داده هیچ بر یرلرن كورساتولری یاراماس ، یاشرن بولغان هر كمگه معلوم بر سبب ایچوندر .

قبله

نماز اوقوچی كمسه نماز اوقوغانده قبله‌غه قارشو بولمق شرطدر ، قبله كعبة الله‌نك طرفیدر ، آول وشهرلرده قبله هر كمگه بیلگولیدر ، مگر یابانده صوده یورگانده قبله‌نی بله تورغان كمسه بولماسه كونكلی ابله قای یاقده بولور ایكان دیو ازلشدررده كونكلی قایسی یاقده بولور دیو چنلقسه شول یاقغه قاراب اوقور ، اگر نماز ایچنده كونكلی تابقان یاغندن آوشسه قالغانون شول آوشقان یاقغه قاراب اوقور ، نمازن تمام ایتكانچه كونكلی دورت یاقغه آوشه ایكان آوشقان صاین بوروله بارور ، ایندی ازلب ، ازلب اوقوغاندان صوك اوقوغان یاغی قبله بولماوی بلنسه‌ده ینكادان قایتارب اوقو تیوشلی بولماس ، اگر ازلمی تیكشرمی اوقوب صوكنده یاكلش یاقده اوقغانی بلنسه قایتارو تیوشلی بولور ؛ بر كمسه قبله‌نی بلبده قبله‌غه قارشو بولغانده ، بر بر قورقنچ بولسه قای یاقغه قاراب اوقورغه كوچی یتسه شول یاقغه قارارده اوقور .

نماز نیتلری

الله تعالی نیتسز بر عملنیده قبول ایتماس ، شول سببدن هر اشده نیت كرك . نیت : اشلیه‌چك اشنی كونكلدن اویلاب اشلی باشلامقدر ، نمازده فرض بولغان نیتده كوكل نیتیدر اما تل ابله نیتله‌و سنتكنه‌در ؛ فرض نماز اوقغانده اگر وقتنده اوقلسه اوشبو وقت فرض دیو نیتله‌و

...دار، وقتندن صوڭ دیلسه فلان وقتده اوقالمغان فرض نمازن دیو نیت کرك بولور.

رکعت

رَکعَت دیو قیام، قرائت، رکوع، سجده‌نی برمرتبه اشله‌ونی ایتله‌در. ایکی رکعتدن کیم دورتدن آرتق بولغان نماز یوق، نفلده بر نیت ایله سکزده‌یاری. فرض نمازدن اخشام وتردن باشقه اوچ رکعتلی نماز یوقدر. فرض نمازده فلان رکعت دیو نیتلو کرك بولماسه‌ده نفلده کرکدر.

ایرته نمازی

ایکی رکعت سنت، ایکی رکعت فرضدر؛ - اویله نمازی: دورت رکعت سنت، دورت فرض وینه ایکی رکعت سنتدر؛ -
ایکندی: دورت رکعت فرضغنه‌در.
اخشام: اوچ رکعت فرض، ینه ایکی رکعت سنتدر.
یسیغ: دورت فرض، ایکی سنتدر.
وتر: اوچ رکعت واجبدر.

وقتلارنده اوقغانده نیتلری

ایرته نماز: نیت قیلدم اوشبو وقتنك ایکی رکعت سنتنی اوقومقغه، نیت قیلدم اوشبو وقتنك فرضن اوقومقغه.

اویله نماز: نیت قیلدم اوشبو وقتنك دورت رکعت سنتن اوقومقغه. نیت قیلدم اوشبو وقتنك فرضن اوقومقغه. نیت قیلدم اوشبو وقتنك ایکی رکعت سنتن اوقومقغه.

ایکندی: نیت قیلدم اوشبو وقتنك فرضن اوقومقغه.

اخشام: نیت قیلدم اوشبو وقتنك فرضن اوقومقغه. نیت قیلدم اوشبو وقتنك ایکی رکعت سنتن اوقومقغه.

فرض نمازلارنڭ هرقایسن و ایکی عید وجمعه‌نی نکیبی کسه‌گه ایارب اوقو، دمده رمضانده [illegible] نفلور امامایه او وقتده امامغه ایاروی نیتده نیت ایتمك کرك بولور، مثلا: نیت قیلدم اوشبو وقتنك فرضن اوقومقغه اویودم اوشبو حاضر امامغه، دیو کبی؛ نمازنی وقتندن صوڭ اوقغانده یادگولی کون بولسه فلان کون اوتالمی قالغان فلان نمازنی دیو، کون بیلمیوب بولماسه اوستونده اوتالمی قالغان.

یسیغ

[illegible]

: نیت قیلدم اوشبو وقتنك ایکی رکعت سنتن اوقومقغه . | نیت بلن اگر نمازنك وقتی چقووی جقماوی معلوم بولماسه ... کوننك

ر : نیت قیلدم اوچ رکعت وتر واجبنی اوقمقغه | دیو شول نمازنك اسمن ...

جمعه نیتلری

ه اوّل ، دورت رکعت سنت ، ینه ایکی فرض ، ینه دورت سنتدر ،

رضدان صوکغی سنتدن صوك آخر اویله دیو دورت رکعت فرض اوقلوب ،

وشبو وقت دیو ایکی رکعت سنت اوقلور آلارنی کیلاچکده بنورسز ؛

نیت قیلدم جمعه‌نك دورت رکعت سنتن اوقومغه ،

نیت قیلدم جمعه‌نك ایکی رکعت فرضن اوقومغه ایاردم اوشبو امامغه ،

نیت قیلدم جمعه‌نك دورت رکعت سنتن اوقومغه ،

نیت قیلدم دورت رکعت برده اوقومغان اویله فرضن اوقومقغه ،

نیت قیلدم اوشبو وقتنك ایکی رکعت سنتن اوقومقغه ،

جمعه وقتی کرودن الك کیلوچی کمسه‌نك ایکی رکعت نفل اوقوب ،

رماغنده ضرر بولماس . آنی تحیة المسجد دیمر .

عید نیتلری

قیلدم رمضان عیدینی اوقومقغه بارچه تکبیرلری ایله ایاردم

بو امامغه ،

قیلدم قربان عیدینی اوقومقغه بارچه تکبیرلری ایله ایاردم

بو امامغه ،

جنازه نمازی نیتی

قیلدم نماز اوقومقغه الله غه ثنا پیغمبرگه صلوات و بو میتکه دعا

ون بارچه تکبیرلری ایله ،

نفل نمازلار نیتی

نیت قیلدم نمازاوقومقغه الله رضاسی ایچون الله اکبر، اما تراویح
آتاب نیتلو یاخشیدر ان شاءالله کیلور؛

تکبیر تحریمه

نمازنی نیت ایتکاندن صونك الله اکبر دیو نمازغه کرشو فرضدر
بو الله اکبر دیکان سوزنی تکبیر دیلر، امانمازغه کرشکانده الله اکبر
دیونی «تکبیرة الافتتاح» هم «تکبیرة تحریمه» دیلر،

قیام

نمازغه کرشکاچ آیاق اوزره بولمق فرض نمازلارده فرضدر، اما نفل
نمازده عذرسزده اوتوروب اوقومق درستدر، نتاکه فرض نمازده عذر
ایله اوتوروب اوقومق درست بولور؛

قرائت

نماز ایچنده براوزون آیت یااوچ قصقه آیت قرآن اوقومق فرضدر.
فرضنك اوّلکی ایکی رکعتنده، سنت ونفل نك هربر رکعتنده، وتر
نمازینك هربر رکعتنده.

رکوع

نمازده قیامدن نیوشلی قرائتنی اوقوغاچ بوکلوب، آرقانی بیل ایله
باش موین ایله تیگزقلونی رکوع دیولور، بورکوع هرنمازده فرضدر؛
جنازه ایله سجدهٔ تلاوتده گنه یوقدر.

سجود

رکوعدن صونك ماکلاینی وبورننی یرگه قویوسجده آتالور، بوده فرضدر؛

قعده

نمازنك آقتوغنده اوتورو فرضدر، آنی قعدهٔ آخره دیورلر، آقتوقغی

اولطرش

توروش معناسنده ، تشهد اوقو قدر اوتورودر ، ایکی رکعتلی نمازنك
نچی رکعت صوگی ، اوچ رکعتلینك اوچنچی رکعتی صوگی ، دورت
عتلینك دورتنچی رکعتی صوگی همده نفلنك هر ایکی رکعتی صوگی
تورمق فرضدر .
لی رکعتلی نمازده بر ، اوچلی ایله دورتلیده ایکی اوتورش بولادر.

نمازنك واجبلری اون ایکیدر

لگسی : الحمد سوره‌سی اوقومق ، ایکنچسی : سوره قوشو ، اوچنچسی :
تیب صاقلاو ، دورتنچسی : اوّلگی اوتوروش ، بشنچسی : اوّلگی
توروشده تشهد اوقو ، آلتونچسی : آقتوق اوتورشده تشهد اوقو ،
نچسی : وترده قنوت اوقو ، سکزنچسی : عید تکبیرلری ، توقزنچسی :
رننده جهر اوقو ، اونونچسی : یاشرن تیوشلی اورنده یاشرن اوقو ،
ن برنچی : رکنلرنی عدللو ، اون ایکنچی : نماز صوگی سلام بیرو ؛

سورهٔ فاتحه الحمد سوره‌سی

ازغه کرشکاندن صوك فرضنك اوّلگی ایکی رکعتنده باشقه نمازلارنك هر
رکعتنده الحمد اوقو واجبدر :

بسم الله الرحمن الرحیم

لحمدُ للهِ ربِّ العالمین ۞ الرحمنِ الرحیمِ ۞ ملِكِ یومِ
لدّینِ ۞ ایّاكَ نعبدُ وایّاكَ نستعینُ ۞ اهدِنا الصِّراطَ
مستقیمَ ۞ صراطَ الّذین انعمتَ علیهِم ○ غیرِ المغضوبِ
علیهِم ولا الضّالّین ۞

سورهٔ فاتحه اوشبودر . هر وقتده ولا الضالین صوکنده یاشرنگنده « آمین » دیمك سنتدر .

سوره قوشو

فرضنك اولگی ایکی رکعتنده باشقالارنك هر رکعتنده الحمد صوکی فرض قدر قرائت یابولورلق قرآندان آیت اوقومق واجبدر ، مونی ضم السورة دیلر .

ترتیب

نمازنك بر رکعتنده قات قات اشلنه تورغان ، سجده کبی ، فرضلارنده ترتیب صاقلامق کرکدر یعنی رکوعنی الك قیلوصوکره سجده ایتوبو ترتیبدر ، اما اوّل سجده ایدب صوکره رکوع ایتو بو ترتیب صاقلاماودر .

قعدهٔ اولی

ایکی اوتورشلی نمازلارنك ، فرض واجب وسنت بولغانلارنده ، اولگی اوتوروشی واجبدر ، اما نفلنك هر ایکی رکعتدن صوك اوتوروشی فرضدر ؛ اولگی اوتورشده تشهد قدر اوتورو واجب ، وآقتبوق اوتورشده تشهد قدر اوتورو فرضدر ، هر ایکی اوتورشده تشهد اوقو واجبدر .

تشهد

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰاتُ وَالطَّيِّبَاتُ ❁ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِىُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهُ ❁ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصَّالِحِينَ ❁ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ❁

اوشبو سوزلرنی شول قدر اوقونی تشهد دیو ایتولور ، نمازده واجب بولغانی شول قدردر .

قنوت

قنوت دعاسی

ر نمازینك اوچنچی رکعتنده سوره اوقوغاچ ، رکوعگه کیتو وقتی ایرشد که
ت دعاسی اوقو واجبدر .

لهم اِنّا نستعینك ونستغفرك ونؤمن بك ونتوكّل علیك
ثنی علیك الخیر نشكرك ولا نكفرك ونخلع ونترك من
جرك *اللّهم اِیاك نعبد ولك نصلّی ونسجد واِلیك نسعی
حفِد نرجوا رحمتك ونخشی عذابك اِنّ عذابك بِالكفّار
ملحِق *

عید تکبیرلری

نی عید نمازنده افتتاح تکبیرلرندن باشقه تکبیرلر باردر. افتتـاح
بیری هر نمازداده فرضدر ، اما عیدنك افتتاح تکبیرندن صوك قراءتدن
ك وبعض رکعتنده قراءتدن صوك بولغان تکبیرلر باردر. ان شاءالله
د نمازنده بلنور .

قراءتنی قچقرب اوقلا تورغان نمازلار

رته نمازینك ایکی رکعت فرضنده، اخشامنك اوچ رکعتینك اوّلکی
ی رکعتنده، یسیع نمازینك فرضینك اوّلکی ایکی رکعتنده، ایکی
د نمازنده جمعه‌نك ایکی رکعت فرضنده، رمضانده جماعت ایله اوقغانده
رنك اوچ رکعتنده ده همده تراویح نمازنده قراءتنی قچقرب اوقو امـام
سه‌گه واجبدر ؛ اما فرضنی یالغز اوقغانده قچقرلا تورغان نمازداده یاشرن
قو درستدر. قچقرب اوقلا تورغان نمازنی وقتندن صونك اوقغانده ده
م اولان کمسه‌گه قچقرب اوقو واجبدر.

قرائتنی یاشرن اوقولا تورغان نمازلار

اویله، ایکندی، یالغز اوقوغانده وترنی وسنتلرنی همه‌سون یاشرن اوقلور، یاشرن اوقلا تورغان نمازده امامغاده یالغز اوقوچیغاده یاشرن اوقو واجب بولور، همده قچقرب اوقلا تورغان نمازلارنی وقتندان صوك یالغز اوقوچی یاشرن اوقومق واجبدر.

تعدیل الارکان=رکنلرنی تیگزلو

نمازنك اچکی فرضلارنده هربرسون تیوشنچه قیلو، مثلا رکوعده ایکان تمام بوگلب اعضاسی اورناشقانچه تورو، آندان تورغاچ تمام آیاق اوزه باصوب یتوب سجده‌گه کیتو، همده سجده قیلغانده مانکلاین، بورنون قویوب باشقه تنلری اورناشوب یتو واجبدر.

نماز سلامی

نمازنی تمام ایدب آقتق اوتورشده تیوشلی نسته‌لرنی اوقغاچ نمازنی تمام ایتو ایچون ایکی یاقغا قاراب (اَلسَّلامُ عَلَیْکُمْ وَرَحْمَةُ اللهِ) دیو برار مرتبه ایتوی واجبدر. اما قاراوی واجب توگلدر سنتدر.

نمازنك سنتلری یکرمی بشدر

اوّلگیسی: نمازغه کرشکانده تکبیر افتتاح وقتنده ایکی قولون اوچلارن قبله‌غه قاراتوب، باش بارمقلرن قولاق یومشاغنه توغری کیترودر. ایکنچیسی: تکبیر صوگننده صول قولن کیندك آستونه قویب اوکن شونك اوستونه قویو، اوچنچی ثنا اوقو (سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰی جَدُّكَ وَلَا اِلٰهَ غَیْرُكَ) دیو، دورتنچی: اعوذ ایتو، بشنچی: هر رکعت باشنده بسمله ایتو، آلتونچیسی: فرض نمازنك ایکی رکعتدن آرتقلیسنده، اوّلگی ایکی رکعتندن صوگغی رکعتلرنده الحمد

اوقو

و، يدنچى: ولاالضالين صوڭى آمين ديمك. سكزنچى: نماز ابچنده
نرلر، توقزنچى: ركوعده ايكى قولينىڭ بارماقلارن تاراتوب، تزلرن
ىف، هم قولتغن قرصاغندن يراق قلودر. اوننچى: ركوعده آرقاسون
امك، اون برنچى: ركوعده اوچ مرتبه (سبحان ربى العظيم) ديمك
ه يدى يا توقز ايتمك مستحبدر، اون ايكنچى: ركوعدن تورغانده
مع الله لمن حمده) ديمك. اون اوچنچى: ركوعدن توروب يتكاچ
بنا لك الحمد) ديمكدر. – اون دورتنچى: سجده گه
انده ايكى قولوندن الك تزلرن قويودر. – اون بشنچى:
ده ايچون تزلرن قويغاندن صوڭ ايكى قولى ايله يرگه تايانمقلق،
وآياقى بارماقلرن قبله‌غه قاراتو، اورن كيلك وقتده ايكى قولتوغن
ى قلو، قرصاغن بوطندان يراق قيلو سجده ايچون بولارده سنتدر. –
آلتنچى: سجده‌ده يوزن ايكى اوچ آراسنه ايكى قوللارن قلاقلارى
روسنه قويودر. – اون يدنچى: سجده‌ده بورنون ماڭلايندن الك
و، ماڭلاينى بورندن صوڭ قويودر، همده سجده‌ده قورى ماڭلايغه
ده قلو درست بولساده، قررى بورنغاغنه سجده درست بولماس. – اون
قزنچى: سجده‌ده اوچ مرتبه (سبحان ربى الاعلى) ديو سنت
عده‌گى كبى آرتق ايتو مستحبدر. – اون توقزنچى: سجده‌ده اعضالرن
اشدرب يتكزودر، سجده‌دن آياق اوزره تورغانده تايانمى تورو
در. – يكرمنچى: نمازده اوتورغانده صول آياغن ياتقزب اوستونه
ورو، اوڭ آياغن تورغزب قويو سنت در. – يكرمى برنچى:
ورغاچ قوللارن بارمقلارن تاراتوب، ايكى بوطينه قويودر. –
مى ايكنچى: آقتق اوتوروشده تشهددن صوڭ:

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيمَ وَعَلٰى آلِ اِبْرَاهِيمَ اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.

ديو صلوات ايتودر. - يكرمى اوچنچى : بو صلوات صوڭى قرآن سوزلرندن يا رسول اللهدن كوچرلگان :

(رَبَّنَا آتِنَا فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِى الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ). (رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا اَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ). (اَللّٰهُمَّ اَعْطِنِى اِيمَانًا كَامِلًا وَيَقِينًا لَيْسَ بَعْدَهُ كُفْرٌ). (اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِى وَلِوَالِدَىَّ وَلِجَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ- كبيلر ايله

دعـــا ايتمكدر. - يكرمى دورتنچى : سلام بيرگانده امام كمسه اوڭ وصول ياغنه قاراغانده ده ياق ياغنده بولغان ايرلرنى هم فرشتهلرنى نيت قيلوب بيرمكلك، اما يالغز اوقوچى صاچى فرشتهلرنيگنه نيت ايدر، باشقانى نيت ايتمز. - يكرمى بشنچى : اوڭينه سلام بيرگانده صول ياغندن اڭ ياڭاغينڭ آقلغى كورنرلك، همده صولينه سلام بيرگانده اوڭ ياقدن صول ياڭاغى نڭ آغى كورنرلك قدر بولوب سلام بيرمكدر.

اذان

اذان واقامت

ازنك سنتلرندن اذان هم اقامتدر. اذان بش فرض نماز ایچون
معه ایچونگنه ایتلور. اما باشقالار ایچون ایتلماس ، نمازغه وقتی
رمسدن الك اذان ایتولسه یا ئادن وقت كرگاچ قایتارمق تیوشلی
تور. اذاننی طهارتسز ایتو درستدر. اذان اوشبو روشدهدر:

لله اَكْبَرْ اَللّٰهُ اَكْبَرْ اَللّٰهُ اَكْبَرْ اَللّٰهُ اَكْبَرْ اَشْهَدُ اَنْ
اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا
سُولُ اللّٰهِ اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللّٰهِ حَیَّ عَلَى الصَّلٰوةِ
ى عَلَى الصَّلٰوةِ حَیَّ عَلَى الْفَلَاحِ حَیَّ عَلَى الْفَلَاحِ
اَللّٰهُ اَكْبَرُ اَللّٰهُ اَكْبَرْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

رته نمازنده حی على الفلاح صوكی (اَلصَّلٰوةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ)
یور ایكی مرتبه.

اذان نی اشتكان كمسه اذان تمام بولغاچ اوشبودعانی اوقور:

للّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلٰوةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا
لْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَالدَّرَجَةَ الْعَالِيَةَ الرَّفِيعَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا
حْمُودًا الَّذِى وَعَدْتَهُ وَارْزُقْنَا شَفَاعَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اِنَّكَ
لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

اذان فرض ایچون گنه‌در شوکا کوره وقت کرگاچ اذاندن الکده شول وقتنك سنتن اوقومق درستدر.

اقامت

فرض نمازغه کرشوگه تورغزو ایچون اقامت ایتلور، اقامتده اذان کبیدر، اما اذان کبی صوزوب ایتلمی، بلکه آشقدروب ایتلور، همده حی علی الفلاح صوڭی ایکی مرتبه (قَدْ قٰامَتِ الصَّلٰوةُ) دیولور. اذان تمام بولغاچ (الصلوه الصلوه الصلوه) دیو قچقروسویکلی اشدر.

نمازنك مستحبلری سکزدر

اولگسی: اقامتده حی علی الصلوة دیگان سوزگه یتکاچ تورمقلق،— ایکنچی: قد قامت الصلوة دیگانده نمازغه کرشو،— اوچنچی: افتتاح تکبیری وقتنده قوللارنك اوچلارونی جیکندن چغارمقلق،— دورتنچی: آیاق اوستلی تورغانده، نمازاوقوچی، سجده‌اورننه قاراب تورمقلق،— بشنچی: رکوعسنده ایکی آیاق آرقاسنه قارامقلق،— آلتونچی: قیامده وقتده‌ایکی آیاغن اوکچه طرفندان دورت بارمق قدری آیرمقلق. اما رکوعده اوکچه‌لرن یابوشدرمق سنتدر،— یدنچی: سجده سنده بورن اوچینه قارامقلق،— سکزنچی: اوتوروشونده ایتاگنه قارامقلق.

خاتونلار نمازی

خاتونلار ایرلرگه نمازاشنده اون‌اشده آیرملاردر. اوّلگسی: قوللارن افتتاح تکبیری وقتنده ایکی اینکلرینه کوتاررلر،— ایکنچی: قوللارن باغلاغانده کندك اوستونه ایکی مه‌لری آستونه قویارلار،— اوچنچی: قرصافلارن بوطلارندن یراق قلماسلار،— دورتنچی: اوتوروشده‌بارمق اوچلارن نزلرینه یتوشدررلر،— بشنچی: سجده‌ده قولتوغن آچماس،— آلتونچی: اوتورغانده توگه‌رکلنب اوتورر، تزلنمس،— یدنچی: رکوعده بارمقلارن تارانماس،— سکزنچی: ایرلرگه امام بولا آلماس،—

توقزنچی

...نچى: جماعت ايله اوزلريگنه نمازاوقى آلماسلار، اوننچى: اوقوسالا...
...لارى اورتالارنده تورر مكروهلك ايله نمازلارى درست بولور...

نمازده مكروه نسته‌لر اون بردر

...سزايركشى دورت قرلى اوتورو، ايكنچى: نمازايچننك آيتلرنى وتسبيحلر...
...قلارى ايله صانامقلغى، اوچنچى: سجده‌ده ايكى بلاگن جايوب ياتو...
...رتنچى: اوك وصولينه قارانمقلق، بشنچى: عذرسزكوزلرن يومقلق،
...ونچى: سجده اورننك بولغان نسته‌لرنى سبرب يبارمكلك اگر
...ده قلورغه اونكايسزلاسه برويا ايكى مرتبه نيگزلمكلكنك ضرربولماس،
...ى: عذرسزچالماسنه ياكيوم‌چابوينه سجده ايتو، سكزنچى: عذرسز
...مقلق، آلدنداغى صفده بوش اورن بولسه، يابركشيگه امام بولسه
...براوكيلسه، آلغه آتــلاوى درست بولور. توقزنچى: قولى ايله
...شلرن قصوب آغزن اورتمى ايسنامكلك، اوننچى: تننن برنسته
...ياتوگى باتلى ايله اوينامقلق، اون برنچى: مسجدده امام ايله اوقغاننك
...اغى صفده بوش اورن بولغاننك آرتداغى صفده تورو.

نمازنى بوزا تورغان نسته‌لر اون دورتدر

...نگسى: عذرسزتماق قرودر، ايكنچى: تمكروچيگه يرحمك الله ديو
...ب بيرودر، اوچنچى: امامدن باشقه كمسه يانكلوشقانده ايتوب
...رو، دورتنچى: لا اله الا الله ديكان سوزبوزار اگر بركشى سن مؤمن
...صوراسه شونكا قارشوجواب ايتوب ايتسه، امابركمسه اللهدان باشقه
...ى قلنوچى كمسه بارمى ايكان ديو عاجزبولوب يرسه بوشونكا بلدرونى
...ب ايتسه بوزماس، بشنچى: عورت يرى آچلودر، آلتونچى: آورو
...ايغوسببلى فچقرب يغلاودر، اماجنت ياتموغنى ايسنه توشرب يلاسه
...ماس، يدنچى: تلى ياقولى ايله بيروچينك سلامن قايتارودر، سكزنچى:
...زنده قالغان نمازى بشدن آرتق بولمغان كمسه، قالوبده اوقولمغان

اذار ازی ایسینه توشودر، توقزنچی: بوکشی نماز اوقومی تورغان دره دیو
شول لاتورلق کوب اشدر، اوننچی: سؤیلشودر، اون برنچی: آشاودر،
ن ایکنچی: اچودر، اون اوچنچی: عقلندان یازمقلغی. اون دورتنچی:
رب کلودر، بو اون دورت اش کرك نماز اوقوچینك بلوو تلاوی ایله
نسون کرك یا کلوش واونوتوب بولسون نمازنی بوزار.

نماز اوقو روشی

۱ نمازنك وقتی کرگاندن صوك، بر کمسه نماز اوقونی تلاسه، ایك الك طهارت آلور، صوڭره اوستونده گی کیومی پاك بولوب، نماز اوقی تورغان اورنی پاك بولمق تیوشلی؛ قبله گه قارشو آیاق اوزه باصوب ایکی آیاغن اوکجه طرفندان آرالارن دورت بارمق قدر آچق قیلور؛ صوڭره اوقویاچق نمازن کونکلندن هم تلندن نیت ایدرده، ایکی قولون بارمقلارن تاراتوب، اوچلارن قبله گه قارشو قلوب ایکی باش بارماقلارن ایکی قولاق یومشاغنه تیزگنه تیگزب آلور، قولون کوتاره باشلاغاندن توشروگه قدر الله اکبر دیور؛ صوڭره صول قولون کندك آستونه قویب آنك اوستونه اوك قولون قویار. صوڭره ثنا اوقور، صوڭره اعوذ وبسمله ایتوب الحمد سوره سون اوقرده (آمین) دیوب، آنكا بر نیچه آیت قوشب اوقور؛ صوڭره قوللارن ییبارب الله اکبر دیو رکوعغه بگلور، رکوعده اوچ یا بش تسبیح ایتورده سمع الله لمن حمده دیو توروب، تمام باصقاچ ربنا لك الحمد دیورده، الله اکبر دیو سجده گه بارر، سجده ده تیوشلی تسبیحنی ایتوب. الله اکبر دیو توروب تمام اوتوروب یتکاچ الله اکبر دیو سجده ایدرده، الله اکبر دیو اوّل باشون، صوڭره ایکی قولون، صوڭره تزلرن کوتاروب تمام توروب باصار؛ بو بر رکعت بولدی؛ سبحانك ایله اعوذ فرض، واجب سنت نمازلارداده اولگی رکعتده گنه ایتولدکدن ایکنچی رکعتلرده توررده بسمله ایتوب الحمد وسوره اوقوب، اولگی رکعتده گی کبی رکوع وایکی سجده قیلغاندن صوك، تیوشلی روشده اوتورر،

اگر

ر نماز ایکی رکعتلیگنه بولسه شولای تشهد ، صلوات تیوشلی دعالرنی
پ ، اوّل اوڭ یاغنه بورولوب « السلام علیکم ورحمة الله » وصوڭره
ینه بورولوب اوشنداق ایتورده ، اَللّٰهُمَّ اَنْتَ السَّلَامُ وَمِنْكَ
لَامُ تَبَارَكْتَ يَاذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ ، دیو دعا ایدر .
یکی اوتورشلی نمازلارده اولگی اوتورشنده تشهدکنه اوقورده ینه
چی رکعتکه تورر . فرض نماز بولسه ایکنچی رکعتدن صوڭغی رکعتلرده
ی الحمدگنه اوقور ؛ فرضدان باشقه بولسه هر رکعتنکده الحمدگه
ه قوشار .
نمازنك دورت رکعت اوقوغانك اولگی رکعتنك ثنا اوقوغان کبی
چی رکعتنكده اوقور ؛ کشیگه ایارب اوقوچی ، امام آرتنك الحمدده
رده اوقوماس ، کرك امام یاشرن اوقوسون کرك قچقرب .

وتر نمازی

ی رکعتدر ، برنیت ایله ، اولگی ایکی رکعتدن صوڭ اوتوروب ،
برنی اوقوب تمام ایدر اوچنچی رکعتنك رکوعسندن الك قرائت تمامی
نك ، قوللارن قولاق یومشاقلارینه کوتاروب الله اکبر دیو قولون
ادان باغلارده قنوت دعاسی اوقوب رکوعگه کیتار ؛ رمضاندن باشقه
ده وترنی جماعت ایله اوقولماس .

جماعت نمازی

ی نمازلارنی جیولوب ، جماعت اولوب ، اوقومق سنة مؤکده در :
لوب نماز اوقغانده آرادان براوسی امام بولور ، آرالارنده کم
مرك شونی امام ایدرلر اگر باروسیده بر درجه عالم بولسالار ،
ئنکه اوستاراق بولغاننی قویارلار ، اگر علمده قرائتده هر ایکسنده
قابوسی برابر بولوشسالار ، تقوالقده آرتغراقلارن قویارلار ،

اگرمونداده تیگز بولسالار قایوسی یاشدا اولکانرك شونسون امام ایدب
نماز اوقورلر * شریعت اوز آرا برنماز اوقوابچون نیندی تیکشررگه
بیورا، اما بزم تتار قرنداشلر اوزلرینه دنیا وآخرت اشنده باش
ایدب اوزلرن منگو عذابدن قتقارو ایچون امام آلغانداده بزگه
تاوشی ماتور بولسون دیو نادانی آلوب عالمنی قاغارلار بو اشلری
یاخشی ایمس !!!....
نادان بولغان کمسه‌لرنك امام بولوب نماز اوقتولاری مکروهدر: عمرن
قللقده اوتکاروچی، صحراده اوقولمی تورغان اورنده توروچیلر، حرام
آتادن توغان بالالار، چونکه بولارنی تربیه ایتوچی، اوقتوچی بولمیده
بولارنادان بولالار. صوقرنی، بوزقلق ایاسون امام ایتو، بولارنی امام
ایتو مکروه بولادر، اویوچیلار آراسنده بولارغه باشقه صاف کمسه‌لر
بولغانده، شولای بولار امام بولوب اوقتقانداده نماز درست بولور
امام کمسه اویغان کمسه‌لرنی یالقاولاتدرماسقه زارقدرماسقه تیوشلی،
شونکا کوره بیك اوزون سوره‌لر قوشو، رکوعده بر شاقتی زمان یاتو کبی
ضعیفلرنی اونکایسزلی تورغان اوزافلقلار مکروهدر.
خاتونلارنك اوزلر یگنه جیولوب نماز اوقولاری مکروهدر، اگر قلسالار امام
بولغانلاری آلده نورمای اورتالارنده توررر؛ - برکشی برگنه کشیگه
امام بولسه اول کمسه‌سی اوك یاغنده امامدن آزغنه آرتداراق توررر.
ایکی کمسه اویوغانده امام‌لاری آلده بولار آرتده توررلار.
بالغ بولغان ایرنك صبیغه هم خاتونغه اویومغی درست توگلدر، اویوسه
نمازی اشکه یاراماس، مسجدلرده کوب صفلار بولغانده، اینك اوّل
ایرلرننك بالغلاری صفلانوب، آندان صوك صبیلاری، آندان صوك
خاتونشالار، آندان صوك خاتونلار صفلانورلار؛
برنمازده خاتون کمسه ایله ایر کمسه یناشه بولسالار ایرنك نمازی
بوزلور خاتون‌نلك نمازی درست بولور. خاتون کمسه‌لرنك مسجدلرگه،

جیولوب

لوب نماز اوقولا تورغان اورنلارغه باروب ایرلرگه اویوب نماز
ولاری مکروهدر. اولنرك قارتراقلار چغو درست بولغاندر، آنداندا
ن یاشرکلری چقغانداده ضررلی توگل ایدی. اما حاضر خاتون قزدن
ع کم جماعت نمازینه بارمق یاراماس. خلق اوّلگیدن بوزوغراق،
شقه دینلرنکی کبی، عبادت اورننه خیانت قیلولاری احتمال!...!

اویورغه درست ودرست بولمغان کمسه‌لر

یشه بول آغو کبی طهارتن توتا آلمی تورغان کمسه‌گه پاك وطهارتی
ت کمسه‌نك اویوی درست بولمایدر. حیض ونفاسدن باشقه بولغان
ان ایله بلالنگان خاتونغه پاك خاتون‌نك اویوی درست توگل! –
ت بلوچینك قرائتسز کشیگه ایاروی درست توگل! عورتی اورتلگان
سه‌نك یالانغاچقه اویوی درست توگلدر.

بولماو عذری ایله تیمم ایتکان کمسه‌گه طهارتلی کمسه‌نك اویوی
ستدر، چیتکگه مسح ایدب طهارت تزوگان کمسه نك آیاقلارن
وب تزوگانلرگه امام بولوی درستدر. عذر ایله اوتوروب اوقوچیغه
اق اوزره اوقوچینك ایاروی درستدر. رکوع سجده ایله اوقوغه
چی یتکان کمسه، اشارت ایله‌گنه اوقوچیغه اویوماس.

ض اوقوچی نفل اوقوچیغه، همده باشقه فرضنی اوقوچیغه ایارمس!
ض اوقوچیغه نفل اوقوچی ایارمك درستدر. – مثلا بر کمسه اولگورمم
و اویله فرضن اوینده اوقب مسجدگه بارسه مسجدده یاکا فرض اوقولا
لاغان، بو کشی شونده اویورده اوقور، نفل بولور. – بر کشی بر
غه ایارسه نماز تمامی صوڭنده امامی طهارتسز ایکانن بلسه
کمسه نمازن قایتاروب اوقور.

ز اوقوچیغه کیومی تنی ایله اویناملق مکروهدر، سجده ایتوگه
ایسزلاغان نسته‌لرنی بر مرتبه یا ایکی مرتبه تیگزلمکنده ضرر
در، اما اونکایسزلاماسه ایکیدن آرتق ایلندرمك مکروهدر. نماز

اوقوچی بارماقلارن شارتلاتماس، بیلنه قولون قویماس کیومن جیلکه سنه صالوبغنه اوقوماس، بارمقلارن بر برسنه کرتماس. توکلرن بتور گاله مس کیومن ترمس، اوگغه صولغه قاراماس، ات کبی، تزلرن تورغزب ایکی قولی ایله یاننه تایانوب اوتورماس، براوسلام بیرسه قولی ایله ده تلی ایله ده قایتارماس، نمازده دورت قرلیده اوتورماس. عذری بولسه درستدر؛ آشاماس ایچمس، تش آراسنده قصولوب قالغان نسته نی ده یوطماس، نماز ایچنده طهارتی بوزولوب کیتسه حاضر طهارت تزورده، نماز بوزاردی یراق یرلرگه باروب طهارتلنمکان بولسه دنیا سوزی سویلنمسه قایتورده شول اورنده قالغان نمازن تمام ایدر، اما طهارت تزوده مشقت بولوب نماز بوزاتورغان اشار اشلسه، باشلاب یانکادن اوقور؛ اگر امام کمسه نك طهارتی بوزلسه اورنته براونی کرتب اوزی طهارتکه کیتار تزوب کیلوب یتسه تگی کشینی چغارب قالغانن اوقوتور. اما طهارتی بوزلغان کمسه لرنك یانکادان باشلاب اوقولاری آرتقدر، نماز ایچنده یقومسراب توشلنسه، یاجنلنسه یاهوشی کیتسه یاقیقرب کولسه نمازیده طهارتیده بوزولور؛ هر ایکسون یانکادن اشلمك لازم بولور؛ نماز ایچنده بلوب یایانکلوشوب سویلاشسه نمازی بوزولور؛ آخر اوتورشده تشهد قدر اوتورغاچ طهارتی صنسه طهارت تزوب سلام بیرر، اما شول حالده تورب کیتسه ده نمازی کمچیلك ایله تمام بولور؛ اما تشهدنی تمام اوقوغاچ بوری طهارتن بوزسه یاسویلسه یاباشقه نماز بوزوچی اشنی قلسه نمازی تمام بولور؛ تیمم ایله اوقوچی نماز ایچنده صونی کورسه طهارتی بوزولوب نمازی بوزولور.

اگر آقتوق اوتوروشده تشهد قدر اوتورغاچ صونی کورسه، یاشولقدر اوتورغاچ چیتگینك مسحی تولسه، یاچیتکی اوکچه سندن آیورلسه، یاسوره بلموچی شول آراده سوره باسه، یایالانغاچ بولوب کیوم تابولسه، یارکوع سجده گه کوچی یتمکان بولوب کوچی یتو تابولسه، یایسه عمرنده

ـدن آرتق نمازی قالمغان کمسه بر قالغان نمازی ایسنه توشسه یاعذر
ـسی بولوب نماز وقتی چقسه ، یاقرائت بلوچی امام طهارتی بوزولوب
ـنه قرائت بلموچینی قالدرسه ، یا ایرته نمازنك قویاش چغوب کیتسه ،
ـمعه نمازنده ایکندی وقتی کرسه ، یا استحاضه کوروچی خاتون
ـلانوب کیتسه ، یاجراحت چویره گنه مسح ایتکان بولوب جراحت توزه‌لب
ـره گی توشسه ، بو کمسه‌لرنك ایتکان اشلر سببلی نمازلاری بوزولور ،
اعظم قاشنده نمازدان اوزایرکی ایله چغو فرض بولغانی ایچون :
امام ابو یوسف ایله امام محمد نمازلاری تمام بولور دیمشلر . صاقلانو
ـون یانکلادان اوقومقلاری آرتقدر .

قالغان نمازلارنی اوقو

ـولمی قالوب ، وقتی چقغان فرض نمازلارنی فرصت کیلگانده هرکم
ـومق تیوشلیدر ، بورچ توله‌می اوستدن توشموی کبی نمازده وقتی
ـاده‌برا وقومی اوستدن توشمسدر ، بر کمسه‌نك عمرنك بشدن آرتق نمازی
ـانی بولماسه اول کشی قالغان نمازلرن ، بر نمازنك وقتنك قضا قلسه
ـ وقت نمازندن الك اوقور ، اگر وقت چغوب کیتارلك بولماسه ،
ـ قالغان نمازلارنی ترتیب ایله اوقور ، یعنی ایرته ، اویله ، ایکندیسی
ـان ایکان ، اوّل ایرته ، صوگره اویله صوگره ایکندینی اوقور ، اگرده
ـن آرتقان بولسه تلاکانچه اوقومق درستدر . وقتدن صوك تولونی
ـا » وقتنده اشلونی « ادا » دیوله‌در .

نماز درست بولمغان ومکروه بولغان وقتلار

ـاش چغوب بتاربتماسده ، قویاش توشلکده وقتده ، قویاش بایورغه
ـرلنگاندن تمام بایوغه قدر ، هیچ بر نماز درست بولماس ، مگر قویاش
ـانده شول کوننك ایکندی نمازی درستدر ، ایرته نمازندن صوڭ
ـاش چغوب یتکانچه نفل اوقوغنه مکروه‌در ، ایکندی اوقغاندان قویاش

بایوب ینکانگه قدر نفلگنه مکروهدر، بوایکی مکروه وقتده قضاغه
قالغان فرضلارنی اوقو، تلاوت سجده‌سی، جنازه اوقو درستدر، ضررسزدر
اما طوافنك ایکی رکعتی بو وقتلارده درست بولماس؛ تانك توغاندا
قویاش چغوغه قدر نفل درست بولماس؛ قویاش بایوب اخشام
اوقوماسدن الك درست بولماس.

سجدة السهو - یانکلوشو ایچون سجده

سجدة السهو نماز ایچنده بر واجبنی یانکلوشوب قالدرودان، یا بر فرضنی
اورنندان کچکترودن تیوشلی وواجب بولور؛ نمازده بر فرض یا واجبنی
آرتدرودانده واجب بولور. سجدهٔ سهو تیوشلی کمسه نمازی تمام
بولوب سلام بیردکدن صوك ایکی مرتبه سجده ایدب ینه تشهد اوقوب سلام
بیرر؛ یالغز اوقوچی ایکی یاغناده، امام بر یاغناغنه سلام بیرب سجدهٔ
سهو ایدر. - سجدهٔ سهونی واجب ایتوچی یانکلوشولار:
اوّل: نمازده برگنه قلو تیوشنی ایکی اشلسه، بر رکعتده ایکی رکوع
قلوکبی، ایکنچی: واجب بولغان اورنده الحمدنی قالدرسه، اوچنچی: تیوش
اورنده الحمد اوقوب سوره قوشمی قالدرسه، دورتنچی: تیوشلی ترتیبنی بوزسه،
بشنچی: اوّلگی اوتورشنی قالدرسه، آلتونچی: اولگی اوتورشده تشهدنی
قالدرسه، یدنچی: آخر اوتورشده تشهدنی قالدرسه، سکزنچی: وترده
قنوتنی اونوتسه، توقزنچی: عیدنك قیامده‌گی تکبیرلرن قالدرسه،
اونچی: امام کمسه قچقروله تورغان نمازده قراءتنی یاشرن اوقوسه،
اون برنچی: هرکم یاشرن اوقو اورننه قچقروب اوقوسه، اون ایکنچی:
رکنلرنی عدللونی قالدرسه، اون اوچنچی: نماز صوڭی سلامنی اونوتسه،
اون دورتنچی: بر فرضنی اوز اورننده قلورغه اونوتوب شول رکعتده
ایکنچی اورنده یا ایکنچی رکعتده اوتسه، قصقاسی واجب بولغان اون
ایکیدن برنسته‌نی اونوتوب قالدرسه یا اونوتوب بر فرضنی کچکترسه
سجدهٔ سهو واجب بولور؛

امام

ام یانکلوشسه اویوغان کمسه‌لرگه‌ده سجده واجب بولور ؛
ام سجده واجب بولوبده قلماسه اویوچیلارده قلماسلار ؛
یوچی یانکلوشو ایله امامغاده اویوچیغاده سجده واجب بولماس ؛
کمسه اوّلگی اوتورشدان یانکلوشب تورا باشلاسه . اگر تزلری
رابوغه یاقنایغان بولسه ، توررده ، صوڭره سجده ایدر ، اگر اوتوروغه
ن وقتده ایسنه توشسه قایتوب اوتورر ، سجده واجب بولماس ؛
گر آقتوق اوتوروشده یانکلوشوب توروب کیتسه ، آرتق رکعتنه سجده
تودن الك ایسنه توشب قایتوب اوتوررده تشهد اوقوب سلام بیرر ده
ده ایدر . اگر یانکلوشقان کمسه آرتقان رکعتنه سجده ایتسه فرض
ازی نفل بولوب آورلر ینه بر رکعت اوقوب ، سلام بیررده ،
ض یانگادن اوقور . ایندی بر کمسه دورت رکعتلی فرضده
نوق اوتورشده تشهد قدر اوتوروب صوڭره یانکلوشوب بشنچی
کعتکه تورسه ، آنکا سجده ایتودن الك ایسنه کیلسه قایتوب
وررده تشهد ایله سلام ایدب سجده ایدر . اگر بشنچیگه سجده
سه ینه برنی قوشارده تشهد صوڭنده سلام بیرب سجدهٔ سهو ایدرده
رتسی فرضدن آرتق ایکسی نفلدن بولوب نمازی تمام بولور .
زده فرض عمل باشی بتون قالمغانده نماز اشدن چقماس ، بر کمسه
ض نماز اوقوغانده یا گلشسه نچه رکعت اوقوغاننده بلمسه ، اگر اوّل
گلشووی بولسه ، یڭادان نیتلب اوقور . اگر بو یا گلشو بولغالاغان
سه ، کونکلی نچه رکعت بولونی کوبرك اویلاسه شولقدر بولونی اویلاب
ش قدر اوقورده نمازی تمام بولور ، اما کونکلی کوبمی بولوغاده
شماسه ، برده شك بولمغان قدرن آلوب قالغانن اوقور ، اما قای
نده آقتق رکعت بولو احتمالی کونکلینه کیلسه شونده تشهد قدر
تورب ینه توروب قالغانن اوقور .

خسته کمسه‌ننك نمازی

بر کمسه خسته بولوب آیاق اوزه اوقوغه کوچی یتماسه، اوتوروب اوقورده رکوع سجده‌سون اوتورغانی حالنده قیلور. اگر خسته‌لکی قوتلی بولوب رکوع سجده‌گه کوچی یتماسه اشارت ایله اوقور، همیشه ممکن بولغان قدر رکوع سجده اشارتنده سجده ایچون توبنگه‌رك اشارت قیلور؛ ــ ماثلاینه سجده ایتسون دیو بر بیوك نسته قویولماس؛ اگر اوتورورغاده کوچی یتماسه، آرقاسنه چالقان یاتوب، آیاقلارن قبله‌گه قیلورده، رکوع سجده‌گه باشیله اشارت قیلور، اگر یوزن قبله غه قویوب قابرغاسی اوزه یاتساده اشارت ایدب اوقو درستدر، اگر باشی ایله‌ده اشارت ایتوگه کوچی یتماسه، کوز اشارتی، قاش اشارتی کونکل اشارتی ایله اوقو درست بولماس، بلکه اوقومی قالدرر. اگر آیاق اوزه توررغه کوچی یتوبده رکوع سجده‌گه کوچی یتماسلك بولسه، آیاق اوزه اوقو فرض بولماس، بلکه اوتوروب رکوع سجده‌سون کوچی یتکانچه اشارت ایله قیلور، بر سلامت کمسه نماز ایچنده خسته‌لك کیلوب، آیاق اوزه توروردان حالسز قالسه اوتوروب رکوع سجده‌سون کوچی یتکان روشده قیلور، چالقان یاتوبده درست بولور، سویلنگان خسته کمسه‌گه یاراغان روشلر مونکاده یارار.

خسته سببلی اوتوروب اوقوچی نماز ایچنده سلامتلنسه، توروب تمام ایتار. اگر نمازنی برخسته اشارت ایله اوقی باشلاب توروب اوقونی بولدررلق سلامتلنسه یاڭادان نیتلب اوقور؛

بر کمسه‌نك عقلی کیتو ایله بشدن آرتق نمازی قالسه سلامتلنگاچده قضا قیلو لازم بولماس، اما بش یاموندان کمگنه قالسه سلامتلنگاچ قضا واجب بولور.

تلاوت سجده‌سی

سجدهٔ تلاوت، قرآنده اون دورت اورنده بولغان سجده آیتلرندن

برسون

سون اوقو یا اوقوغاننی اشتوایله واجب بولغان سجده‌در. اون دورت سجده
تلری: اعراف سوره‌سینك آخرنده، رعد، نحل، بنی اسرائیل، مریم
نك اوّلنده بولغانی، فرقان، نمل، الٓمٓ تنزیل، صاد، حٰمٓ السجده، نجم
شقاق، اقرأ سوره‌لرنده درلر. قرآن شریفنك چیتنده سجده دیو و باشلانغان
وقتالغان وقـــــف علامتلری، طنشلارنك اوستونده اوشبو (ٙ)
گو ایله کورساتلمشدر. بر کمسه اوقوسه ایشتوچی طنکلامی
می ایشتسه‌ده واجب بولور؛ امام کمسه نمازده سجده آیتن اوقوسه
ام ایله اویوچیلرده سجده ایتارلر، امام آرتنداغی کمسه اوقوسه امامغاده
یوچیغاده واجب بولماس؛ نمازداغی کمسه‌لر، نمازده بولمغان یایسه
ساده‌بولار ایله اوقوماوچی کمسه‌دن ایشتسه‌لر، نماز ایچنده قلماسلار،
ازدان صونك قلورلار، نماز ایچنده قلسالار، نمازلاری بوزلماســاده
جده‌لری سجده‌دن کیتماس؛ بر کمسه نماز طشنده بر سجده‌نی اوقوسه،
نی نمازداده اوقوسه نماز ایچنده سجده قلسه، اوّل اوقوغانیده توشار؛ بر من
از طشنده اوقوبده، سجده ایتسه، صوگره شولوق سجده‌نی نمازده اوقوسه، نماز
چنده سجده تیوشلی بولور، اوّلکی سجده‌سی یاراماس.
کمسه بر اورنده بر سجده‌نی قات قات اوقوسه، صوگره برگنه سجده ایتساده
ار. سجدهٔ تلاوت ایچون طهارت ونماز شرطلاری هر قایوســی
غاندن صونك، قبله‌غه قارشو توروب قوللارن ایکی یاغندن صالندرب

یت ان اسجد سجدة التِّلاوةِ متوجِهـًا الَی الکعبة

و توغری سجده‌گه کیتوب اوچ تسبیح صوگی توروب اوتورورده

جدت للرحمنِ وامنت بالرحمنِ فاغفرلی ذنوبی یا رحمن

غرانك ربنا والیك المصیر دیو دعا ایدر. قولانی قاغو، سوره

قو، تشهد اوقو سلام بیرو یوق قوری بر سجده‌در، نماز ایچنده قوری
یاتوب آلورده بولور هیچ نسته اوقوماس.

مسافر کمسه‌نك حکملری ونمازی

شریعت حکملرن اوزگارته تورغان سفر: تورا تورغان اورنندان آیرلغانده اوچ کون اوچ تونلك یولنی نیتلب چغودر، کون‌نك قصقار وینك اورتالغنده کوندزلرن جیه‌و یورب، کیچلرن یال ایتو ایله اوچ تاولك بوریله تورغان یولدر. چاقرم حسابیله یوزدن آرتسه مسافرلك تابلور، گرچه بر ساعتده بارب یتسه‌ده، مسافرکمسه دورت رکعتلی فرضنی ایکی رکعت ایدب اوقور، اگر دورتنی دورت اوقوسه اوّلکی ایکیدن صوڭ تشهد قدر اوتورسه آخرغی ایکسی نفلدن بولور. اگر اوّلگیده اوتورماسه نمازی برنیگه‌ده یاراماس، تورا تورغان اورنندان سفرنیتی ایله چغوب آولنداان طشره چغو ایله مسافر بولور. اگر شوندی یولغه چغوچی یولده بر یرده اون بش کون توقتاب تورونی نیت ایتماسه آندن کم توقتاب تورو ایله مسافرلکدن چقماس، اگر اون بش یا آرتق کون تورونیتی ایله یولده توقتاسه مسافرلکدن چغار. اگر بر اورنغه یولده توقتابده نیتنده اون بش کون تورو بولمی اشی تمام بولمی بوگن ابرته‌گه بش کوندن کیتام دیو کبی ثللهچه یل تورساده مسافر بولور. اگر صوغشچیلار صوغش یرنده اون بش کون تورونی نیت ایتسه‌لرده همیشه مسافر بولورلار. مسافر کمسه‌نك مقیم‌گه ایارب نماز اوقوی درست اگر وقتنده اوقوسه، اما مسافرلکده قضاغه قالغان نمازنی مقیم‌گه ایارب اوقو درست بولماس. مسافر مقیم آرتنده دورت رکعتلی فرضنی دورت ایتوب اوقور.

اما مسافر کمسه مقیملره امام بولسه، دورت رکعتلی فرضده، ایکی رکعت اوقورده سلام بیرب نمازن تمام ایدر، اما مقیملر قالغان ایکی رکعتنی یالغز یالغز اوقورلار، اگر اویوچیلار باشده بو کمسه‌نك مسافر ایکانن بلمسه‌لر، سلامی صوڭنده «سز ایندی قالغان رکعتلرنی تمام ایدڭز من

---

* مقیم مسافر بولمغان کمسه‌در.

فرمن» دیمك مستحب بولور. مسافرکمسه آیلنب تورا تورغان یرینه
سه گرچه شول کوننوك چغوب کیته‌سی بولساده مسافرلکدن چغار.
تورا تورغان اورنندان کوچوب ایکنچی یرده تورا باشلاسه بر زمان
فرلکده ایسکی اورنینه کرسه مسافرلکدن چقماس.

کمسه ایکی اورنده اون‌بش کون توروونی نیت ایتسه مسافرلکدن
اس، اماایکی اورن‌نك برسنده کوندزگنه بولوب همیشه برسنده
سه مسافرلکدن چغار. سفرده قالغان نمازنی اویده قضا ایدلسه، یا
ه قالغان نماز سفرده ایدلسه، قایدا قالغان شول روشده قضا ایدیلور.
فرکمسه رمضانده روزه توتماساده ایرکی بار، اماقایتقاچ کون اورننه
ی توتار، مسافرچیتیگنه اوچ تولك مسح ایدر، یمان نیت ایله سفر
چیلرده، یخشی نیت ایله ایتوچیلر کبی، مسافرلك ایله فائده‌لنرلر.

جمعه نمازی حکملری

ه مصرداغنه درست بولوب، مصر بولغان یرلرده واجب بولماس،
: اش‌باشنه قویلغان دین‌اشنده اش باشقاروچی عالمی، همده نظام
قاراوچی کمسه‌لرده بولوب، هیچ کمنی اورنسز جبرلتلمز جبرلوچی حکم
ونه کرب تیوشلی بولسه عیبلنرده‌ی بولغان اورن مصر دیو آتالور.
بزنك روسیه یورطنده مسجد وامامی بولغان آوللار جمعه اوقی
غان اورن بولولارنده شك یوقدر.

ه اوقتوچی کمسه نظام طرفندان رخصت بیرلمش کمسه بولمق تیوشلیدر،
ا کوره وقتلی غنه بولساده اوکازی آلنغان امام‌لارنك جمعه اوقتولاری
ت بولماس بس آندی آول خلقی جمعه اوقومی اویلرنده اویله
سالارده درست بولورچیت آولغه‌بارو واجب بولماس.

جمعه‌نك شرطلاری

اویله‌وقتی کرمکدر، بس اویله‌وقتی چقسه درست بولماس. ایکنچسی:
ن الك خطبه اوقومقلقدر.

خطبه

امام یوقاری اورنغه منب خطبه اوقور . خطبه سنده الله تعالی نی ذکر پیغمبر وصحابه لرگه صلوات وترضیه لر بولوب تنگلاوچیلارغه وعظ بولمق کرکدر ، وعظنی تنگلاوچیلار آنگلاماسه خطبه سی وعظ بولوب سنتی قالغان بولور ، شونگا کوره خطبه سنده وعظنی عربچه اوقوب ، یایسه برده وعظ اوقومیغنه ، خطبه نی تمام ایتکاچ . هر قومنگ اوز تلنده وعظ ایتمك سنتدر . ایکی خطبه آراسنده آزغنه اوتورمق تیوشلیدر ، صحابه لردن الوغلاری : ابوبکر ، عمر ، عثمان ، وعلی رضی الله عنهم لری ایکنچی خطبه ده اوقومق تیوشلیدر .

اوچنچی شرط : جماعت ایله اوقومقدر : آز بولغانده امامدن باشقه ایکی یااوچ کمسه بولمق کرکدر ؛ جمعه نك ایکی رکعت فرضنده امام قرائتنی قچقروب اوقور ؛

جمعه نمازی : مسافرگه ، خاتونلارغه ، بارورغه کوچی یتمگان بایتسه ده زور مشقت بولورلق بولغان ، خسته گه . صبیگه ، خواجه ده بولغان قلغه . صوقرغه واجب بولماسدر . اگر بو کمسه لر جمعه گه باروب امام ایله اوقوسالار اوستلرندن فرضی توشار ، مسافر . قل وخسته کمسه لر جمعه گه بارسالار امام بولمقلاری ده درستدر .

برکمسه عذرسز جمعه گه بارمیچه اوینده اویله اوقوسه ، اگر جمعه اوقولودن الك بولسه مکروه بولساده ، درست بولور . اما جمعه اوقولغاندن صونگ اوقوسه درست بولور . برکمسه اوینده اویله نی اوقوبده صونگره جمعه گه بارونی تلاب بارغه چقسه امام اعظم قاشنده بارو ایله اویله سی بوشقه چغار ، بس باروب جمعه گه الگورمسه امام اعظم قاشنده یانگادن اویله اوقو تیوشلی بولور . اما امام ابویوسف ایله امام محمد ایته لر : بارورغه چغو ایله اویله سی بوشقه چقماس ، اگر باروبده امام ایله جمعه اوقوغه کرشسه اویله سی بوشغه چغار دیلر . ــ عذرلی بولوب

معه واجب بولمغان کمسه‌لر یاتوتقونده بولوب جمعه‌گه بارا آلموچیلر
یله فرضن جمعه اورننه جیولوب جماعت ایله‌اوقومقلاری مکروه بولور.
کمسه جمعه‌گه باروب امامنی فرضنڭ بر آزن اوقوغان تابسه. اگر
قوب بترمگان یاسلام بیره تورغان وقتقه یتمگان بولسه، نیت ایدب
امعه ایاررده قالغانن امام تمام ایتکاندن صوڭ اوقور.
ام جمعه کون خطبه ایچون منبرگه منسه هیچ کم‌گه سویلشونماز اوقو
رست بولماس، جمعه‌کون‌جمعه وقتی‌کرو ایله‌صاتو آلوحرام بولور
اقلانمق کرك: جمعه وقتنده صاتلغان نسته‌نڭ آقچاسی، آلنغان
سته‌نڭ اوزی، حرام بولوب برکتسز بولور. امام منبرگه کیلوب
تورغاچ مؤذن اذان ایتورده. امام. خطبه‌سون اوقوب توشکاچ
ؤذن اقامت ایتوب فرضغه کرشرلر. امام خطبه‌سون تمام ایتوگه مؤذن
امت ایته باشلار، همده امام محرابغه کیلوب یتو ایله هرکم تورمق
وشلی بولور. گرچه مؤذن حی علی الصلوه‌گه یتمگان بولساده.

ایکی عید نمازلاری

ریلده ایکی عید باردر، بولارمسلمانلارنڭ زور بایراملریدر.
رسی رمضان عیدی (عید الفطر) دیورلر، وبرسی قربان عیدی
عید الاضحی) دیلر.

مسلمان حسابنده بولغان آیلار

ریلده اون ایکی آی باردر اسملری:
حرم، صفر، ربیع الاوّل، ربیع الآخر، جمادی الاولی، جمادی الآخره،
جب، شعبان، رمضان، شوّال، ذوالقعده، ذوالحجه، درلر.

مشهور بایراملر

محرم‌نڭ اوّل کونی یل باشی بولمق ایله بایرامدر. اونچی کونی
عاشورا بایرامیدر.

(ربیع الاوّلنڭ اون ایکنچی، کیچی مولد کیچی. کونی مولد کونیدر.)
مولد = رسولمزنڭ توغان وقتی بولغان کیچ وکون دیمکدر. شونڭا کوره بوکیچ وکون زور بایرامدر،

رجبنڭ اوّل پنجشنبه کیچی رغائب کیچه سی جمعه کونی، کونیدر، رغائب رسولمزنڭ آناسی قارننه باالاتق اورننه توشکان کونیدر،

ـ رجبنڭ یکرمی یدنچی کیچه سی معراج بایرامیدر، معراج رسولمزنڭ بر کیچده الله تعالی نڭ بیورغی ایله کوب اورونلارنی کورب یرگان وکوککه منگان کیچیدر.

ـ شعبان نڭ اون بشنچی کیچی برائت بایرامیدر، برائت الله تعالی نڭ عرشده گی یللق حکملری آلماشدرو کونیدر، کیله سی اون بشنچی شعبانکه قدر بولاچق اشلر بیلگولنب عرشده یازلوب قویولور، کملر تو واچق کملر اوله چك کملر بایاچق کملر فقیرلنه چکدر.

ـ رمضان آیینڭ یکرمی یدنچی کیچه سی قدر کیچه سیدر، قرآن شریف ایندرلو ایچون دنیا کوگنه ایندرلمشدر.

ـ شوّال نڭ برنچی کونی عید فطر کونی بولوب اوچ کون بایرامدر،

ـ ذوالحجه نڭ اونچی کونی عید قربان بولوب، اونچی، اون برنچی اون ایکنچی کونلری بایرامدر. بو سویلنگان بایراملرده مسلمان کمسه لر بایرام ایدب اشلرندن یال ایتمك کورکام اشدر، مدرسه لرده درسلر بولماس همده بازارلارده کیبتلر آچلماس.

رمضان عیدی

رمضان عیدی کزنی عیدکه چغودن الك تاڭدن صوڭ آشاب ایچوب چغو مستحبدر، عید ایچون غسللنو، خوشبوی سرتنو، کیومینڭ ایڭ یاخشیسون کیو سویکلی اشدر، بوعیدکه بارغانده یولده قچقرب تکبیر ایتولمس، عید آلدندان نفل نمازی درست بولماس مکروهدر.
عیدنڭ وقتی قویاش چغوب کوتارلودن توشکه قدردر.

امام

ایله ایکی رکعت نماز اوقولور : اوّل رکعتنده افتتاح تکبیرندن صوڭ
مرتبه قوللارنی بیاره بیاره تکبیر ایتوب ، صوڭره امام فاتحه وسوره
ب رکوع ایدر . ایکنچی رکعتده ایڭ اللك قراءت اوقوب ، قرائتدن
اوچ تکبیر ایتوب دورتنچی تکبیر ایتوایله رکوع ایدر ، اوچسی
، دورتنچیسی رکوع ایچون سنتدر . عید تکبیرلرنده قوللارنی قلاقغه
یارلور . نماز صوڭی امام ایکی خطبه اوقور ، فطره صدقه سیڭ
تن سویلر ؛

سره کمدن چغا ، کملره بیریله کمدن چقمی ، اوزندن فطره چغاردی
گه فطره نی بیرو یارامی بولارنی امام بولغان کمسه هر قایوسون عید که
مرو آتنا اللك سویلب خلقغه بلدرب قویماق تیوشلیدر ، چونکه
صدقه سون عید که قدر بیرب بترمك تیوشدر ، بس عید ده فطره
ه سون اویرتو ، اویرتر بولماس . چونکه عیددن صوڭغه قالدرو
هدر . هرکم عیددن اللك بیرب بتورمك تیوشدر .
سه عید که بارا آلمی قالسه اورننه قضا یوقدر شول کبی بتار .

عید ایچون آی کورو

بولوتلی بولوب ، کیچدن آی کورلمسه ، بلکه ایکنچی کون توشدن
آی خبری بلنسه امام عیدنی ایکنچی کون توشکه قدر اوقور . بونکه
دن صوڭ عید وقتی چغادر . اگر رمضان عیدنده ایکنچی کوننده
در ایله عید اوقولمی قالسه ، آندان صوڭ اوقومق درست بولماس .

قربان عیدی

ن عیدی ایچونده غسللنو خوشبویلانو یاڭا کیوملرن کیو سنتدر ،
اڭ آتودان عیددن چغوغه قدرلی آشامی تورو مستحبدر . عیدکه
انده یول بویونده قچقروب تکبیر ایتوب بارولور ، اما باروب بتکاچه
اوچ یردهگنه توقتاب تکبیر ایتو مستحب توگلدر ، بلکه بارا بارا
قتامی تکبیر ایله قچقروب بارو مستحبدر . رمضان عیدندهگی کبی

ایکی رکعت نماز اوقوب صوڭنده قربان بوغازلاو ثوابن سویلر، اما قربان
کمگه تیوش، کمگه تیوشلی توگل نیندی حیوانلار یاری نیندیلری
یارامی بولارنی عیددن بر آی الك بر جمعه ده سویلمك تیوشلی چونکه
هر کمنك بورطی بولو قوی صارق یاصیری یوقدر . بلکه بزنك بو طرفده
یوزگه بر کشیده اوز صارغن چالماس هر قایوسی صاتوب آلوب، صوب
بس صاتو آلو ایچون آلدان بلوب آلدان آلمق کرك . چونکه عیدده گنا
قربان سویلنسه چالو تیوشلیگن بلکان کمسه‌لر چالاسیلاری کیلسه ده قا
آلسون عید کون بازار بارمی ، بولساده یراقدر، شونکا کوره بر آی الك
سویلب بلدرتلسه آلدان آلب آشاتوب سیمرتب قویارلار . عذر ایله
قربان عیددن اوچ کونگه قدر اوقو درست بولور ، اما دورتنچی کونگه
قالسه یاراماس .

تکبیر تشریق

بو تکبیر هر بر فرض نماز صوڭنده تحقیق ایتلور، عرفه کوننك ایرته
نمازندن باشلاب، عرفه کون بش نمازده، اونتچی ذوالحجه بش
نماز، اون برنده بش نماز، اون ایکسنده بش نمازده، اون اوچنچی
کون ایرته اویله ایکندی اوچ نماز صوڭی بس باری یکرمی اوچ
نماز صوڭی ایتمك واجب بولور.

تکبیر تشریق: (اَللّٰهُ اَکْبَرُ اللّٰهُ اَکْبَرُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ
اَکْبَرُ اللّٰهُ اَکْبَرُ وَلِلّٰهِ الْحَمْدُ) دیو بر مرتبه ایتودر.

استسقا نمازی

هوالار اسیلنب بولورغه تیوشلی وقتلارده یغمورلار کیلموب، صوسزلق
جفالی باشلاسه خلق جیولوشوب الله تعالی دن یغمور صوراب دعا ایتودر،
ایکی رکعت امام ایله نماز اوقوب، صوڭنده خطبه اوقو، صوڭره قبله‌غه

قارشو

و بولوب دعا ایتوده ضررلی بولماس. اما استسقا یوقسه گناهلردن
ایدب هرکم یالغز یالغز دعا ایتوگنه‌در.

﴿ تراویح نمازی ﴾

نمازینک سنتن اوقوغاندن صونک خلق امام ایله ایکشر ایکشر، اون تابقر
یکرمی رکعت نماز اوقورلار، هربر دورت رکعت صونکی دورت رکعت
ر قدر اوتوروب اوتکاررلر. عادتلرینه قاراب بو اوتورولارده براش
لار، قای یرلرده قرآن، قایوسنده نماز وقایوسنده تسبیح اوقورلار. اما
رولاری دورت رکعت اوقولر بولسون صونکره یکرمی رکعت تمام بولغاچ
ده جماعت ایله اوقلور. رمضاندن باشقه وقت وتر جماعت ایله اوقلماس.

﴿ صلوة الخوف، قورقو وقتنداغی نماز ﴾

کشی بریرده بولغانده برقورقنچده بولسالار، همه‌سی بریولی نماز
رغه کرشسه‌لر قورقلمش دشمانلاری کیلوب باصو احتمالی بولغانده:
مسه بوکوب خلقنی ایکیگه بوله‌ر برسون دشمان یولینه قاراتور
یلرن شولار آرطنده قلوب بولار ایله بر رکعت نماز اوقورده، بولار
ی سجده‌دن صونک تگیلر اورننه باروب آنلار کیلوب آنلر ایله ینه
اوقورده، بولاری ایله اوقوغاچ امام تشهد اوقوب سلام بیرر اما بولار
سز کیتوب نگیلر کیلورده اوزلری آیرم آیرم قالغان بر رکعتن
لار، بولار تشهد ایله سلام بیرب قالغانلاریده بولار کبی اوقوب
بیررلر. اگر امام مقیم بولسه دورت رکعتلی فرضده هر ایکی طائفه
ایکشر رکعت اوقوب تمام ایدر. اخشامده برسی ایله ایکنی ایکنچسی
یرنی اوقور. اگر بولای جیولوب اوقوده ممکن بولماسه کوچلری
چه اوقورلار.

﴿ میت وجنازه نمازی حکملری ﴾

مسه اولم ایجون یغولسه، اونک یاغنه یاتقزب یوزن قبله‌گه قاراتولور.

همده شهادت کلمه‌لرن تلقین ایدیلور، کلمهٔ شهادتلر: اشهد ان لا

اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله، در تقدیر یتور

تننده جانی چقسه یانکاغنی کوتاروب بیلنور، آغزی آچلماسون ایچون

هم کوزلری یومدریلور. یوو وقتی یتوشدکده بر اسکامیه کبی نسته

قویوب، کیوملرن صالدرغاندہ عورت یرینه چوبرک قابلارلار. نما

طهارتی کبی طهارت تزتلور، اما آغز بورنغه صو آلدرلماس، طهارت

تمامی صوکنده تننه صو قویلور. اگر خوش ایسلی نسته‌لر تابو ممکن بولسه

بوده آقتوف قاتنده خوش ایسلی نسته ایله قایناتولغان صو ایله یوولور

صوکره صول یاغی اوزه یاتقزوب اسکامیه‌گه تیگان یرلرینه صو ایرشدرلور

صوکره اوکنه یاتقزب. قصقاسی تننک هیچ بر ن قوری حالنده قالدرتلماس

صوکره اوتورتوب قرصاغن آقرنلق ایله سیپورولور، اگر شوندن صونک

ایچندن بر ر نجس چقسه شول یرنگنه یوارده یانکادن غسللندرو تیوش

بولماس» صوکره تنن بر نسته ایله قروتولور، صوکره کفنلرینه یاتقزولور،

ایسلی مایلارنی باش ومانکلاینه سرتلور؛ صوکره کفن ایدیلور.

کفنله‌و

ایرلرنی،، ازار؛ قمیص ولفافه،، اوچ کیوم ایله کفلندریلور؛ اگر

بولاردن اوچیسننک کفنلنمی ایکسی ایله‌گنه کفنلنسه درست بولور، لفافه

طشقی کفندر. آنی چلغاغانده ایک الک صول یاغن صوکره اوکن قاپلارلار،

اگر کفن‌نک تارانوندان قورقلسه بیلب قویولور،

اما خاتون کمسه‌لر،، ازار، قمیص، خمار، خرقه هم لفافه، بش کیوم

ایله کفنلنلور، اوچ ایله تمام ایتسه‌لرده درست بولور. خاتونلارنک

طارملاری کوکرک اوستلرینه صالندرولور، میت‌نک صاچن صقالـن

تاراماس، طرناقلارن کیسلمس، کفنلرگه ایسلی مای سرتلور؛ اوشبو

روشده یووب کفنلب تمام بولغاچ جنازه نمازی اوقلور.

(۲) تلقین قلاغنه صالو معناسنده‌در، برده ایت دیو کوچلمیگنه یانده ایتوب توررلو،

غن کمسه‌لردن یول تالاوچی ، اوغری کبی کمسه‌لر اونرلسه‌لر
ولماس‌ده جنازه‌ده اوقولماس .

کعبه‌ده نماز اوقو

عبه ایچنده نمازنڭ فرض ونفلیده اوقولمغی درستدر . کعبه ایچنده
غانده دورت طرفقه قارابده نماز اوقو درستدر . جمگه بارغان
مسه‌لر ، کعبه‌ده نماز اوقورلار .

تیمم

تابمغانده هم صوتابو امیدی بولمغانده طهارت اورننه تیمم ایدیلور :
وب یومشامی تورغان هم کول بولمسی تورغان نسنه‌لر ، توفراق
بی‌لرایله تیمم ایتو درستدر . تیمم ایچون ایك الك ایکی قولون
جنسنه صوغارده یوزینه مسح ایدر . صوگره ینه برصوغب ایکی قولینه
سکلر یله مسح ایدرده اش تمام بولور . شول عاجزلکده طهارت وغسل
رنناده تورر امانیتلب قلو فرضدر . صو بولا تور بده یتوشمسلك
غانده عیدایله جنازه نمازی ایچون تیمم درستدر .

واجب صدقه‌لار

ات ، عشر ، فطره وقربان‌در : بایلغی اولغان کمسه‌لر مالارندن قرق
وشندن بر الوشن هر یلده برمرتبه فقیرلرگه بیررلر .

زکات

اب ، هر بر کرك یاراقدان آرتوب بورو چی ده بولمی . یا بولسا ده
ابدن کیمترلك بولماسه ، بوکشی فقیرلکدن چغار : شول کمسه‌دن
ت چغو ایچون نصاب کرك همده شول نصابنی قوللانغاندن بر یل
تمك کرکدر . هر برمالنڭ اوزینه کوره نصابی باردر :
لمان ، بالغ عقللی بولوب قللقده بولمغان کمسه‌نڭ نصابی بولوب
گانچه تاراتوغه‌ایرکلی بولغاندن بر یل ایلنگاندن صوڭ زکات چغار :
ی ، مجنون . مکاتب‌لرگه زکات واجب بولماس :

بر کمسه‌نك بوروچی بتون مالی قدر بولسه بوکمسه‌دن زکات چقماس ؛
اما بورچدان آرتقانی نصاب قدر بولسه چغار ؛
تورو ایچون بولغان یورطلارده ، تن کیوملرنده اوی اسبابلرنده آتلانو
ایچون کیرك آتلارده ، خدمت ایچون بولغان قللارده ، اشنه کرك بولغان
قورالّلارده زکات واجب بولماس ؛ زکات ایچون نیت کرکدر ، شوکا کوزه
بیرگانده ، آیرغانده زکات ایچون بولونی نیت ایتمك کرکدر . اگر براو
بتون مالن توتوب خدا یولنه بیرسه زکاتی نیت ایتماسه ده اوستوندن توشر .

صیردن صدقه

صغرنك نصابی اوتوزدر ، اگر بر کمسه‌نك صغری اوتوز باش بولوب
یل‌نك کوبراك وقتنده بر ده‌گی اولنلر ایله توبوب اوتکارسه ، شول
روشده اوتوز بولغانینه یل تولسه بر یاشدن اوزغان بر توش بوزاو
یسا شوندی بر اوگز بیرمك تیوشلی بولور ؛ ایندی قرق بولوب یل
تولسه ، ایکی یاشلك بر بوزاو بیرر ؛ اگر قرقدان آرتسه آلتمشغه
قدر قرقغه تیوشلیدن تیوشنی بیریلور یعنی قرقغه ایکی یاشلك ایدی
بس قرق برده ایکی یاشلك‌نك قرق الوشدن بر الوشی ، قرق ایکیده
قرق الوشدن ایکی الوشی آلتمشغه قدر ، مثلا ایکی یاشلك طانا یکرمی
صوم تورسه ، قرقغه یکرمی صوم بیرلگان بولوب آلتمشغه بارغانچه
بولای بیریلور : مثلا ایکی یاشلك یکرمی صوم بولغانده

باش	صوم	تین	باش	صوم	تین
قرقغه	یکرمی	—	٥٠	٢٥	—
قرق برگه	یکرمی	ایللی	٥١	٢٥	٥٠
قرق ایکیگه	٢١	—	٥٢	٢٦	—
٤٣ گه	٢١	٥٠	٥٣	٢٦	٥٠
٤٤ گه	٢٢	—	٥٤	٢٧	—
٤٥ گه	٢٢	٥٠	٥٥	٢٧	٥٠
٤٦ گه	٢٣	—	٥٦	٢٨	—
٤٧ گه	٢٣	٥٠	٥٧	٢٨	٥٠
٤٨ گه	٢٤	—	٥٨	٢٩	—
٤٩ غه	٢٤	٥٠	٥٩	٢٩	٥٠
			٦٠	٣٠	—

امام اعظم قاشنك اماامام ابویوسف ایله امام محمد قاشنك قرقدن آرتوب
مشغه تولغانچه بر نسته‌ده آرتماس. آلتمشغه تولغاچ = ایکی برر
ن تولغان بوزاودر. یتمشکه قدر.
شدن سکسانگه‌قدر = بر ایکی یاشلك تانا ایله‌بربر یاشلك بوزاودر.
ساندن توقسانغه قدر = ایکی ایکشر یاشلك تانادر.
ساندن یوزگه قدر = برر یاشلك اوچ بوزاودر.
رگه تولغاچ = ایکی برر یاشلك بوزاو ایله‌بر ایکی یاشلك تانادر.
ن روشده آرتقان‌هر بر اونك بر یاشلکدن ایکی یاشکه قدر آرتور یعنی
ده اونده = ایکی ایکشر یاشلك وبر بر یاشلك بولور، هر براون
ون بر بر یاشلك آرتدریلور. صحرا صغری ایله قولداغی صغر
ن حقنده بردر.

صارق وقوی زکاتی

رنك نصابی قرقدر، قرقغه ایریشب یل ایلنسه، ایتولکانچه یلنك
رگن باصو وقرده آشاب تویونسالار، قرقدن یوز یکرمیگه‌قدر هر
ه بر باش بیریلور.
یوزیکرمیدن بر آرتسه ایکی یوزگه قدر ایکنی بیریلور.
ان آرتسه اوچیوزگه قدر اوچ نی بیریلور،
ت یوزگه یتسه دورت باش بیریلور.
ه هر بر یوز ایچون برباش بیریلور، کجه‌ده شول حسابدندر.
ی قوی صارق کجه وبونکا اوخشاغان نچك حیوانلار هر برسیده
حکمده‌در ....!

آتنك زکاتی

ه‌نصاب‌یوق. برکسه‌نك آیغرلی‌بیه‌لی قاتوش یا بیه‌لریگنه‌بولسه
ت کوبرگن‌قرده‌تویوب، یل‌ایلنسه، هربر آت‌ایچون‌بر آلتون‌بیرر،
ه بها قویدرب، هربر ایکی یوز درهم (اوتوزصوم) دن بش‌درهم
ش‌بش‌تین) نی بیرر،

قوری آیغرلاریغنه بولغان کمسه‌دن (امام اعظم قاشننده) زکات چقمیدر .
امام ابویوسف ایله امام محمد آتدان برده زکات یوق دیلر .
قاچر وایشاکده زکات یوقدر . مگر سوداسی شولار ایله بولسه چغار .
قوری قوی بالاسی یاتوه بالالاری یابوزاولاردان زکات چقماس .
اگر زورلار ایله قاتوش بولسالار چغار .
براودن ایکی یاش تولغان تانا تیوشلی بولسه اما حیوانلاری آراسنده
آندی یاشده گسی بولماسه ، زکات آلوچی ایرکلیدر تلاسه زورراقنی آلورده
آرتغنه آقچه قایتارر ، یایسه بریاشلکنی آلورده کمنه آقچه اوستاتر .
زکاتده هرمالنگده تورا تورغان بهاسون حسابلب آقچه بیرو درستدر .
خدمت ایچون بولغان حیوانلاردن ، یایسه یلنك یارتوسون اویده
آشاتولا تورغان حیوانلاردن زکات یوقدر .
زکات آلوچی آلغانده تیوشلینك ایك یاخشیسنده وایك یماننده آلماس
بلکه اورتاچاسون آلور ، براونك یل باشنده نصابی بولوب ، یل اورتاسنده
فائده‌لنوب آرتسه آنی نصابنه قوشوب شوندان زکات بیرر . اما نصابی
نیندی مال ـ آرتقانیده شوندی بولسون .
یلنك یارمن یا آرتغراغن اویده تویوچی حیوانلاردن زکات چقماس .
زکاتنی واجب ایتوچی نسته نصابدر . بس براونك مالی یل تولغاچ
یوقغه چقسه نصابی قالسه هلاك بولمغانده کوبمی واجب ایدی شولقدر
بیرر بو امام اعظم ایله امام ابویوسف قاشنده‌در . اما امام محمد ایله زفر
بن هذیل : زکاتنك واجب بولمقی نصابده هم آرتغنداده ، بس براونك
نصابدن آرتقانی هلاك بولسه قالغان قدرنده نکنه بیرمك تیوشلی بولور دیلر .
براوگه مالندن زکات واجب بولغاندن صونك مالی بتونلای یوقغه چقسه
اوستوندن فرض توشار .
نصابی بار کمسه بریلنقن آلدان بیرب قویسه یا ایکی نکن یا آرتقنقن
آلدان بیرسه درست بولور .

کمشدن زکات

کمشنك نصابی ایکی یوز درهم (اوتوز صوم) در . براونك تیوشلی حاجت
نسته‌لرندن

ستەلرندن آرتقان اوتوز صومنەیل ایلنسە بش درهم (یتمش بش تین)
کات واجب بولور . اوتوزدن قرق درهمگە تولغانچە برنستەدە تیوشلی
لماس، قیچان قرقغە تولسە ، بردرهم آرتدرر . صوڭرە هر برقرق درهمك
درهم بیرب بارر امام اعظم قاشندە اما ایکی امام : ایکی یوز درهمدن
رتقاچ ، ایکی یوز درهم حسابینی بیرر دیلر .
نی اوتوز صومدن یتمش بش تین ایدی ، یعنی اوتوز صومغە یتمش
ں تین بیرگانك صومنە ایکی تین یارم ایدی بس موندان آرتسادە
رصومنە ایکی تین یارم آرتدرر .
ك کورساتکان جدولدن بلورسز :

ام اعظم رحمە الله تعالی سوزی بوینچە کمش زکاتی

درهم ...ن	بچە درهم	زکات صوماسی صوم ایلە	بیروی تیوش بولغانی صوم ایلە		درهم	درهم	سوم	صوم	تین
٢٠	٥	٣٠	٧٥	امام اعظم قاشندە	٨٤٠	٢١	١٢٦	٣	١٥
٢٤	٦	٣٦	٩٠	قرق درهمدن کمك	٨٨٠	٢٢	١٣٢	٣	٣٠
٢٨	٧	٤٢	١—٥	زکات یوق یعنی	٩٢٠	٢٣	١٣٨	٣	٤٥
٣٢	٨	٤٨	١—٢٥	براونك نصابدن	٩٦٠	٢٤	١٤٤	٣	٦٠
٣٦	٩	٥٤	١—٣٥	صوڭ ٣٩ درهمی	١٠٠٠	٢٥	١٥٠	٣	٧٥
٤٠	١٠	٦٠	١—٥٥	آرتوب یل ایلنسە					
٤٤	١١	٦٦	١—٦٥	دە امام اعظم قاشندە					
٤٨	١٢	٧٢	١—٨٠	٣٩غە یوق ، اما					
٥٢	١٣	٧٨	١—٩٥	امام ابو یوسف ایلە					
٥٦	١٤	٨٤	٢—١٠	امام محمد کوبمی					
٦٠	١٥	٩٠	٢—٢٥	آرتا شوندان					
٦٤	١٦	٩٦	٢—٤٠	بیریلە دیلر .					
٦٨	١٧	١٠٢	٢—٥٥						
٧٢	١٨	١٠٨	٢—٧٠						
٧٦	١٩	١١٤	٢—٨٥						
٨٠	٢٠	١٢٠	٣صوم						

امامین سوزینە کورە
کمش آلتوندەزکات مالنڭ قرقدان
برندن بولادر بس یوز صومدن
زکات بیرونی تلاساك یوزنی قرقغە
بولەمز سکسان صومدن ایکی قالغان
یکرمیدە قرق یوق بس یکرمنی
ایکیگە بولسك ایللی تین بولادە در
یوز صومدن ٢ صوم ایللی تین بولوب
منگگە یکرمی بش صوم ایکی منگگە
ایللی صوم اون منگگە ایکیوز ایللی
صوم قرق منگدن برمنك یوز منگدن
ایکی منك یارم بولور .
امام ابو یوسف ایلە امام محمد
سوزنچە بر صوم آرتسادە ایکی تین
یارم بیریلور .

کمشنك آلتونده قاتوشقان نسته‌لر اوزلرندن آرتق بولماغانلك یعنی کمش آلتون قاتوشقان نسته‌لرندن آرتق بولغانلك اوز حسابلرنچه بیریلور . اما قاتوشقان نسته‌لری آرتق بولسه قیمتی نصابکه ایرشو ایله گنه بیریلور . آلتون ایله کمش قوری اوزلریگنه آقچا یاصاغانداده، باشقه نسته یاصاغانداده ایکنچی نسته قاتوشماغانده یاصاب بولماس ، پروبی شونکا کوره صوغلور ، مثلا کمش ۸۶ پروبی بولا مونك معناسی یوز الوشدن ۸۶ سی کمش ۱۴ الوش ایکنچی نسته قاتوشقان دیمك بولادر .

آلتون زکاتی

آلتون نصابی یکرمی مثقالدر ، اگر نصاب بولوب یل ایلنسه یارتی مثقال زکات چغار ، نصابدن آرتقانلك امام اعظم قاشنده هر بر دورت مثقالنه درهمنك یدی الوشندن بر الوشی آورلغی آلتون بیریلور . آما دورت مثقالدن کمنده زکات یوقدر .

امام ابو یوسف ایله امام محمد نصابدن کوبمی آرتساده قرقــدان برن بیریلور دیلر .

صوغلماغان آلتون کمشنك ، ماتورلق ایچون بولغان (بلازك ، بالداق وباشقالارده) همك آلتون کمش صاوتلارداده زکات باردر . براونك بر صوم آلتمش تینلك بالداغی بولسه قرقدان بری (دورت) تین زکات چغار ،

سودا مالی زکاتی

آلتون کمش حسابی ایله نصابغه یتارلك بولغان تاوارلاردن زکات چغادر . تلاسه نیندی مال بولسون ، سودا مالندان زکات بیرگانده فقیرلرگه قایو نسته فائده‌لیرك ، شول نسته‌نی بیریلور . مثــلا براو کتاب ایله سودا ایتسه چغاچق قدرن حسابلرده زکاتنه آقچه بیرر .

یل باشی ایله آقتوغنده نصاب سلامت بولسه یل اورتاسنك کمب توروی اشکه آلنماس یعنی زکاتنی اول حساب ایله بیرلمس .

نصاب توتورو ایچون امام اعظم قاشنك تاوار قیمتون آلتون کمشکه

قوشو

شو ، آلتون قیمتن کمشکه قوشــو تیوش ودرستدر . مثلا براونڭ
ردا مالی یارتی نصاب آلتون کمشی یارتی نصاب بولسه باروسی بر
ابغه صانالوب نصاب اپاسی بولور .
م ابویوسف ایله امام محمد آلتون نی کمشکه قوشوده قیمتن حسابلب قوشو
رامی صان ایله قوشولا دیلر . یعنی براونڭ کمشدن یارتی نصاب یوز
همی بولسه آلتوندان یارتی نصاب اون مثقالی بولسه بولار بر نصاب
ا قوشو یاری ، اما براونڭ کمشدن یارتی نصاب یوز درهمی بولوب
تونددن یوز درهم بهاسنه تورا تورغان بش مثقال آلتونی بولسه بو
رن نصاب بولمی دیلر .

ایگن هم یمشلرنڭ زکاتلری

م اعظم حضرتلری : یرنڭ چغارغـان نسته سنده عشر واجب کرك
کرك کوب بولسون همده کرك یغمورو کیرك قیدو صوی ایله اوسدرلسون
اوتون ، قامش ، هم پچاندنگنه چقمی دیگان .
م ابویوسف ایله محمد ایته لر : بریل برده دارو قلمی توزه تورغان
ی بولغان ایگندن باشقاسندن عشر یوق دیلر . اول توزوچیلر :
ں ، بورای ، صلی ، آرپا ، بغدای ، خرما ، قارا بغدای کبیلر .
یگنلرنڭ نصابی بش وسق در ، هر وسق یدی قداقده ایللی آلتی
لغه یاقن بولوب بش وسق اوتوز سکز قداق مقداری بولور . بس
ویلنگان ایگناردن اوتوز سکز قداق یا بر پود مقداری بولسه عشر
ر ، صوغـان ، صارمصاق کبـی یاشاچه نستـه لرده زکات یوقـدر .
ی یلغه توگل اون یلغه توزه در بس آندان عشر بیرمك کرك .
کلاب صو تاشوب صوغارلغان ایگندن عشرنڭ یارتوسیغنه چغار یعنی
یدن بری چغا ، بالدان هم عشر چغا ،
بو عشر بابی بیك آچق بلندی هیچ کم بردن چقغان ایگوندن اون
ندن بر الوشن بیرمی توروب حلال رزق آشی آلماس . بس براو

اون پود آرش اوروب آلسه بر پوطن فقیرگه بیرسون. اون پوط برنگی آلسه بر پوطن بیرسون ؛

واجب صدقه‌لر مصرفی

مصرف صدقه‌نی آگا بیر و درست بولغان کمسه‌لردر.

واجب صدقه‌نی یدی تورلی کمسه‌دن باشقاغه بیرو درست بولماس. «فقیر» بر آز آشارینه بولغان کمسه «مسکین» برده آشارینه بولمغان کمسه؛ «عامل» مسلمانلار طرفندان عشر زکات آلورغه قویلغان کمسه، «رقاب» بر قلغه خواجه‌سی فلان قدر آقچا تابساڭ مندن آزاد بولورسن دیو یازو بیرلمش قل؛ «غارم» بورچلی کمسه بورچندان قتولورلق قدر بیریلور «من فی سبیل الله» خدا یولنده بر تین‌سز قالغان کمسه، حجغه باروب یاننده آقچه‌سی بتکان، یا مدرسه‌ده علم استاگاننده آلوریری بولمغان شاکرد؛

«ابن السبیل» یولده آقچاسی بتکان اوینده بار وبای بولساده بیرلور بو کشی وقتچه آلوب تورساده اوینه قایتقاچ آلغان قدرن فقیرلرگه بیرر اما بوزمان تلیغرام مرده‌متنده اوینده آقچاسی بولغانلار زکات آلوغه محتاج بولماسلار؛ آیتده «مؤلفة القلوب» باردر، اسلام ضعیف وقتده اسلامغه ضرر کیتورمسنلر دیو منافقلردن اوتوز اوچ کمسه‌یه بیرلدی . اسلام قوتلنوب آنلار توشرلدی ایسه‌ده حاضر زمان اسلامینه ضعیفلنب، اوقتوغه یالقاو خلفه وملالرگه «مؤلفة القلوب» آیتی ایله بای بولسالارده، بیرلسه برده ضرر بولماس. یعنی بر امام مکتب قارامی ایکان فقیر بولساده بیرلمسون؛ مکتب قاری ایکان توروشب جیگل ترتیب ایله اوقوتا ایکان بای بولساده تروشب اوقوتسون ایچون بیرلسون !....!

زکات بیروچی بوسویلنگان کمسه‌لردن بارسیناده بیرسه‌ده درست هم برسنه‌گنه بیرسه‌ده درستدر، اما دینگه خدمت ایتوچیلرنی قارارغه کرك زکات ایچون کوبر صالو، مسجد صالو، همده مسلمان بولمغان کمسه‌گه بیرو یارا ماس .

زکات

کات بیر وچینك اوزینه نفقه سی واجب بولغان کمسه لرینه بیروی درست
ولماس : شونگا کوره آتاسنه باباسنه، ایر خاتوننه خاتون ایرینه بیرمسلر .
ما خاتون ایری فقیر بولغانده بیرمکنده ضرر بولماس .
صاب قدر، نیندی بولساده مالی بولغان کمسه گه واجب صدقه نی بیرو
رست بولماس اگر بله تور وب بیرسه بیر وچینك اوستوندن توشمس بلوب
الوچی حرام آشاغان بولور .
ونکه الله تعالی مالنك فرقدان برن، ایگن نك اونندان برن بیرونی
اجب ایتدی بایلار آرقاسنده آچ یالانغاچ فقیرلر توق بولسون دیو
س اوزنکی اوزینه یتوب تورا تورغان کمسه گه بیرو حرام بولور، فقیر
قن بایغه بیرگان بولور، آلوچیده فقیر حقن آلغان بولور . اوزی تورا
ورغان یرده زکاتکه تیوشلی کمسه لر بولا تور وب ایکنچی شهر یا آولغه
کات کوچرو یاراماس، مگر آنك فقیر توغانلاری بولسه یا اوزیرنك گیلرگه
اراغانده آنده خلق محتاجراق بولسالار کوچرو درست بولور .

فطره صدقه سی

طره صدقه سی هر کمگه واجب بولماس . بلکه کرك یاراق، تورو ایچون
وی، اوی اسبابی توشك یاصتق اوستونه اوزینه هم نفقه سی واجب
ولغان کمسه لرگه کییم صالومی بولوب، کسبنه کوره کرك یاراغی، ایگنچی
ایوکچی بولسه ضرور قدر آت آربا . صوقا طرمه، کبی هر نسته سی
یتوش بولسه، همك خدمتنه یرو ایچون خدمتچیلری بولسه شول کمسه نك
آرتقان نصاب قدر مالی بولسه شونلردن فطره تیوشلی بولور، اما موندن
زوبنراك فقیر راك کشیدن هیچك فطره واجب بولماس : اگر براو اوزنك
شولقدر بایلق بولمی تور وب یا بوروچی بولا تور وب، یا بالا چاغا
ایو جماعتنه یدوشمگان نسته سی بولا تور وب فطره بیرسه شریعتده
گناهلی وقیامتك سؤاللی بولور . اوستونه کیومی یوق، جیارگه توشاگی یوق،
اشلماسه اون کونگه آشار ونه یتماس، خاتونی یالانغاچ بالالاری یالانغاچ

يارتيلای آچ بو کمسه‌لر فطره بيرسه‌لر گناهلی بولورلار، گناهلی بولورلار؛
ای واجب بولغان کمسه‌لردن فطره آلوچيلار اويلاڭز! بر مسلمان
قرنداشمز نادانلغی سببلی شريعت بلمی، اللهدن قورقب واجب بلوب
آقتق ايگنن يا آقچه‌سون يا بورچقه آلوب سينكا صدقه كيتوره اوستنده
راتلی کيومی يوق، عيد کونيده تويغانی يوق، نچك بو مسلمان
قرنداشنی برده آيامی تاليسز، انصاف ايدڭز! ......!
آه، مسلمان قرنداشلر شريعتماللی عملده کوچدن طش کوچلمی بلکه
بيك ايرکنلك بيره‌در، آلدانماڭز، بيان ايدلگان قدر بايلغی
بولمغانوڭز اوزڭزدن بای ملالرگه آقتق صنق ايکمکڭزنی ايلتماڭز!!!......!
ايتولگان بايلغی بولغان کمسه اوزينڭ قولنده بولغان فقير کمسه‌لری
ايچون هر برسنه باش حسابندن تيوشلی قدر بيرر. کرك صبی کرك
بالغ بولسونلار. کرك روزه توتسونلار، کرك توتماسونلار؛
کمگه فطره واجب بولسه شول کمسه‌گه قربان چالوده واجب بولور؛
فطره ايله قربان آرقه ايله قورصاق کبيدر برسی تيوش بولوب ايکنچسی
تيوش بولمغان کمسه يوقدر. فطره هر کمنڭ عادتده آشی تورغان
آشلغندن بيرلور، آرش بولسه سکز قداق يارم مقداری، بغدای
کبی قيمتلی آشلقدن دورت قداق چيرك مقداريدر.
فطره‌نڭ واجب بولوی شوّالنڭ اوّل کونينڭ تاڭی توغاندن باشلانور؛
بس براو تاڭدن ألك اولسه آنڭ ايچون فطره بيرلمس، همده تاڭ
توغاندن صوڭ توسه آنڭ ايچون بيرلمس؛
اينك آرتق وثوابلی بولغانی عيدگه قدر فطره‌نی بيروب بارودر.
اگر رمضان ايچندوك بيرسه‌ده درست بولور. اما عيددن صوڭغه قالدرو
مکروه بولور، شولايده بيرمی قالدرو يارماس.

روزه بيانی

روزه ايکی تورلی: واجب بولغانی بار، نفل بولغانی بار.

واجب

اجب بولغانی ایکی تورلی: بر بیلگولی وقتده قیلورغه تیوشلی
ار، رمضان آینداغی روزه، همده بیلگولی کونگه آتالغان
ذر روزه‌کبیدر، وقتلی روزه‌ده کیچدن نیت ایله توتو، همده کیچدن نیت
یتمی تاڭ آتقاندن توشکه قدر بولغان وقتده نیت ایله درست بولور.
اجب بولغان روزه‌نڭ اوستده واجب بولغان قالغانی بار، رمضان
وزه‌سی رمضانده توتولمی قضاغه قالوب شونی قضا کبی، همده رمضان
روزه‌سندن کفارت ایچون بولغان روزه همده وقتی آتالمی نذر
یتولگان روزه کبیدر؛ بر وقتغه بیلنمگان روزه‌لرده کیچدن یعنی
اڭدن الك نیت ایتو ایله گنه درست بولوب، تاڭدن صوڭغی نیت
له درست بولماس؛ ظهار کفارتی ایچون بولغانی، هم یمین کفارتی
یچون بولغانی، نفل بولغانی، نفل بولغان روزه‌لردن هربرسی وقتلی
لغان واجب روزه‌لر کبی، توشکه قدر نیتلب قالسه درست بولور؛
یتلونڭ معناسی تل ایله بولغان نیت توگلدر، بلکه روزه بولونی
ویلاودر.
لا براو کیچدن برده روزه بولونی اویلامیغنه یاتوب تاڭ آتقاندن
وڭ توررده آشاماس اچمسدن الك بوکون روزه بولمقن نیت ایدر،
لده بو درستدر هم ایتلگان روزه‌لرده‌ده درستدر.

رمضان آین کورو

عبان‌نڭ یکرمی توقزنچی کوننه حسابلنغان کونلرده آدملر رمضان آین
کوکدن ازلب قاری باشلارلار، هم قارامقلق هرکمگه تیوشلیدر؛
گر شول کون رمضان آینی کورسه‌لر کیچدن رمضان روزه‌سنه کررلر؛
گر آینی کوره آلماسالار، شعبان‌نڭ باشی بیلگولی بولغان بولسه
عباننی اوتوز کون صاناب اوتوز برنچی کون رمضان باشی حساب
یدب روزه‌غه کررلر؛ یعنی اوتوز برنچی کوننی روزه بولورلار؛
رکشی یالغزیغنه آینی کورسه امام گواهلغن قبول ایتماسه، بوکمسه

اوزی روزه توتار. اگر کوککه آینی کورودن ضیا نورغان، بولوت.
تومان وتوتون کبی، سببلر بولسه. امام کمسه بر عدل کمسه نك گواهنغنی
قبول ایدر کرك ایر، کرك خاتون. کرك آزاد کرك قل بولسون کوروچی،
اگر کوکده آینی کورودن طیوچی سببلر بولمی هوا صاف بولسه.
کوب کشی کورمی تورروب. امام کمسه گواهنقنی قبول ایتماس، اگر
کوروچی کورساتبده باشقه‌لار کوره آلماسالار.

بزنك بویورطده بیگرکه شهرلرمزنك کوبرکنده توتن وتومان کبی
نسته‌لر بولودان کورو اونکای‌سز. همده قش کونی بولودانده
اونکایسزلق بولادر. ایك زور اونکایسزلق آی تواتورغان اورننی
بلمودر. بزنك قزان شهرنده آی کورب کرلگانی یوق، اگر قزان
کورسه اول آینی ایکنچی یرده قزاندن بر یا ایکی کون الك کورگان
بولالار.

ایندی آی کورو ممکن بولماسه، حساب ایله کرو درستدر. اما حساب
ایچون، اوتکان آیلارنی یاخشی قاراب باشلارن بلوب تورمق کرکدر.
بزنك بویورطده رمضان کیلوب یتکاچ آی قاری باشلامقچی بولالار،
آنداده قارامیلار، بلکه بر اویگه جیولوب، آی باشن قیچان یاصیمز
دیو سوزگنه برکنه لر. قایسی شنبه قایوسی یکشنبه دیلر، اما شنبه
دیوچی بلوب ایتمگانی کبی یکشنبه دیگانیکه برنی بلمی ایته‌در. قای
وقتده بولا ایمش بعضسی بر کون صوکراق بولوغه تارتوشایا بایرامگه
دیگان کیومی اولگرمی، رمضان باشنده بولسه قوناقغه باراسی بولادر‌. روزه‌گه
کرلسه اول کون قوناق بولا آلمی قالادر، شوندی سببلر ایله اوتوز اورننه
یکرم توقز یکرمی سکز کون توتونی بلك یش کوره‌مز. اما شریعت برنی
ایتماس ایدی، آی کورو ایچون تزولگان اورنلار وقراللار ایله امامکارمز
قاراب اوز کوزلری ایله کورب توشسه‌لر. نی خوب اش بولاچق، منجملرمز
بوکون آی توا دیگاندن صوك یاخشیلاب منب کورساتسه‌لر نی خوش
اش

ش بولور ایدی ؛ امام سبکی و آنك کبی سویلوچی عالملر رسولمزنك بر
د یتنك اگر کورمسدی بولساکز ، «فاقدروا له» دیمشدر دیو آی کورودە
یکی یول بار: برسی کوکدن قاراب کورو مونسی شریعت طرفندان
وچلنلگان در ، چونکه هر کمنك کوز بار هر کم کورنه تورغان نسته‌رنی
وره آلادر ؛ شریعتنك آدملرگه بیورغان حکملری ، هر بر کمسه‌نك کوچی
تارلك بولمق تیوشلیدر ، چونکه الله تعالی آدم بالاسون کوچی یتمکان نسته
یله کوچلمس . بس شریعتمز آی کورو حقنك قوری کوز ایله کوروگه
ورشرغه قوشدی :- ایندی کوز ایله کورنماگانك ، بر کوکده‌گی نسته‌لرنك
لمن بلوچی کمسه‌نك خبر بیروی بوینچه عمل ایتو درست بولور .
ما اول کمسه مسلمان بولمق تیوشلیدر ، چونکه شاهد بولور .
ایسه مسلمان بولمغان کمسه‌لردن بولساده اونن کورستدرب اوزمز
وررگه تورشمق کرکدر . بولایده قیلماساق کوره تورغان برلردن
لیغرام ایله خبرلشو کرکدر . بزم شریعت هم زمان نام رساله‌مزده بو توغریك
وزلر سویلندی .
روزه کوندرنك آشاو ایچو ، خانونغه یاقنلق ایتو همك نفسنی غیبت کبی
ناهلردن طیوب تودر ، تاك توغاندان قویاش بایغانغاچه آشاو ایچو ،
اتوننه جماعدن طیولوب تورب امار روزه نفسنی گناهلردن طیو ایچون
رض ایدلدکدن ، بر کمسه روزه تونوبك غیبت و باشقه گناهلر ایله روزه
قتدوق چوالسه اول کمسه اوستوندن آچ تورو فرض توشرسه‌ده ، روزه‌دن
قصود بولغان نفسنی ادبلو حاصل بولماس ؛ مونك مثالی علم استاو فرض
ولوی کبی ، اما استاونك فرض بولوی اوستونه واجب بولغان حکملرنی
او ایچوندر ، بس براو ، اصول قدیملر کبی ، اوقوب اوقوب بر نسته
لمی قالسه بو کمسه دن علم استاو فرضی توشرمی یوقمی؟ اگر توشسه گناهدن
طیولغان کمسه‌نك اوستندنك روزه فرضی توشر ؛ اما توشسه‌ده اوقوب اوقوب
لمی قالوچی همیشه نادانلق سببلی درجه‌لی ایته تورغان اشلردن ولف تلردن
حروم بولوب عذابکه تیوشلی بولور ... اما بش یل بورب بلموچیدن
علم فرضی توشمز .

بو سنه مصر علماسندن محمد عبده حضرتلری تلیغرام خبری ایله عمل ایدیلو شریعتده درست دیو
فتوی یازدی .

بر روزه کمسه اونوتوب آشاسه یا اچسه یا اوچنچسون قلسه بوکمسه‌نك روزه‌سی آچولماس . اما براو نادانلغی سببلی یانکلوش آشاغاچ باری بر روزه‌م آچلدی دیو صوکندان چنلاب آشاسه اول کمسه‌گه‌ده کون اورننه کون (قضا) غنه واجب بولور .

براو روزه‌ده کوندز یاتوب یوقلاب توشلنسه یا باشقه سبب ایله یعنی توشلنو قرالینك برنسته گه‌ده برلوو یوغالوندن باشقه ، قاراو وبرنسته‌نی اویلاو وکورو کبی سبب ایله جنبلنسه هیچ روزه‌سنه ضرر بولماس .

اگر خاتونن اوبو یاتوتو ایله جنبلنسه کون اورننه کون ، قضا ، واجب بولور . براونی قصوجینکب ، قصسه برنسته یوق ، اما تلاب قصسه آوز تولومی بولسه کون اورننه کون توله‌ر .

تاش ، تیمور یایمش توشی یوطسه کون اورننه کون .

براو آزق بولغان نسته‌نی آشاسه ، یا اچسه یا اوچنچسون قلسه ، بلوب بولسه قضا هم کفارت بولور . قضا کون اورننه کون ، کفارت برکوننه آلتمش کون ایتب تولودر .

اورننداں باشقاغه یوغالو ایله جنبلك کیلسه‌ده قضاغنادر .

رمضاندن باشقا روزه‌نی بلوب قالدروده کفارت یوق بلکه قضاغنادر .

طشنداں قلغان دارو یا ماي اچنه اوتسه روزه‌سی آچلور .

برنسته‌نی ضرورت بولوب تل ایله تاتوب قاراو روزه‌نی آچماس .

خاتون کمسه ، اگر بالاسون باشقاچه تویدرو ممکن بولسه چیناب آشاتوی ، رمضانده مکروهدر . صاغز چیناو روزه‌نی آچماساده کوروچی کشی آشی دیو بلوگمانی بولدقدان مکروهدر . روزه کمسه‌نك بوغازینه یول توزانی ، اون توزانی ، یا یانغان نسته توتنی کرسه آچلماس .

بر من خسته بولوب روزه توتقانده خسته‌لگی آرتودن قورقسه روزه توتماسه ، کون اورننه کون تولر .

برده مشقتسز سفرده ، مسافر بولغان کمسه‌نك روزه توتدی آرتق ، اما توتماسه کون اورننه کوننه تولر .

ستههم مسافر روزه توتماغان بولسالار، اماشول خسته وسفرلرندن سلامتلك
قیملك حالنه کرمکان بولسالار، بولارغه قضا تیوش بولماس، یعنی
دابلی بولماسلار، همده اورننه فدیه تولو لازم بولماس.
زه قالدرغان خسته ایله مسافر حاللرندن آلماشنوب بر آز تورسالار،
شول حاللرنده قالغان روزهلرن قضا ایتماسهلر، اولب کیتسهلر،
لارغه کوبمی سلامت حاللرنده توررلار شول قدری ایچون قضاتیوشلی
نالور، مثلا بولارنك یکرمی کون روزهلری قالوب، مسافر سفرندن
رو خستهسندن صوڭ بش کون دنیاده توروب اولسهلر بش کون نی
اوستلرنده صانالور، اماقالغان اون بشی یوق. رمضان روزهسون
اقلوده کرك توتاش کرك آیورم کون آرالاش توتسون برابردر.

روزهنك عربچه نیتی:

نَوَیْتُ اَنْ اَصُوْمَ صَوْمَ شَهْرِ رَمَضَانَ

افطار دعاسی:

هم لكَ صُمْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ وَاَصُوْمَ
من شَهْرِ رَمَضَانَ نَوَيْتُ * فَاغْفِرْ لِي يَا غَفَّارُ مَا قَدَّمْتُ
وَمَا اَخَّرْتُ وَيَسِّرْ لِي صِيَامَ الْاَيَّامِ الْبَاقِيَةِ مِنْ رَمَضَانَ

قلی خاتون ایله یاش بالا ایمزوچی خاتون روزه توتولاری سببلی
لارینه ضرر کیلودن قورقسالار روزهلرن آچارلارده کون اورننه
ن تولرلر، اما فدیه بیرو درست بولماس.
لغنقدان روزه توتا آلمی تورغان قارت روزهسون آچارده هر کونی
ون فدیه بیرر. یعنی هر کون بر مسکینگه اون بش تین قدرلك آش
اتور. برو اوستونه قضاقلمغان رمضان روزهسی قالوب وفات ایتسه

اوزینك ولینه شونك برابرینه فدیه بیررگه وصیت اینسه ولی‌سی هر کون ایچون بر مسکینگه دورت قداق بغدایدان یاشونك بهاسوندن طعام بیرر.

بره‌و نفل روزه توتونی نیت‌اینوب تاڭ آتدرسه صوڭره آچسه کون‌اورننه کون‌توله‌ر. بر روزه‌توتمی تورغان‌صبی رمضانده بالغ، یامؤمن‌توکل کمسه، مؤمن بولسه، شول کونلرنده‌کون‌نك تلاسه قای وقتنده بولسون قویاش بایغانچه آشامی اچمی روزه کبی توررلار. شوندان صوڭغی کونلرده روزه توتوب، موندان‌الك اوتکانلرن قضاقلماسلار.

بر کمسه رمضانده عقلندن یازسه، شول کونن قضاقلماس، اول‌عقلسزلك کیلکان کوندن صوڭغی کونلرن سلامتلنسه قضاایدر.

اگر عقلسز کمسه رمضان ایچنده سلامتلنسه اوتکانن قضا قلور، قالغان کونلرنی روزه بولور. رمضانده خاتون حیض یانفاس کورسه اول کوننی روزه‌سون آچار صوڭندان کون اورننه کون‌توله‌ر.

تاڭدان صوڭ قایتقان مسافر یاپاکلانغان خاتون کوننك قالدغن آچ توررلار. بر کمسه تاڭ آتماغان‌دیو سحر آشاسه، قویاش بایدی دیو آغزن آچسه، صوڭره تاڭ آتقان یاقویاش بایماغان‌ایکانی بلنسه کون اورننه کون توله‌ر.

اگر بر من شوّال آین یالغز یغنه کورسه کشیلر ایله برگه‌روزه‌توتار آچماس.

کوکده آینی کورودن طیوچی سببلر بولسه بر ایر ایکی خاتون، یاایکی ایردن کمنك گواهلغی قبول ایدلمس.

اگر کوك صاف بولسه کوب کشی کورمی توروب روزه آچلماس.

اعتکاف

اعتکاف مستحبدر. روزه بولوب مسجدده اعتکاف نیتی ایله تورودر.

اعتکاف ایتوچی (معتکف) گه خاتونغه یقینلق، یا توتو یا اوبو حرامدر.

اگر اوبو یاتوتو ایله جنبلنسه اعتکاف بوزلوب قضا تیوشلی‌بولور.

معتکف

لف مسجددن آدملك حاجتی وجمعه‌گه بارو کبی سببلردن باشقه
ون چغودرست‌بولماس . تاوارن مسجدگه کیتر ودن باشقه معتکفکه صاتو
ایتو درست بولور .
ی سوزدن‌باشقانی سویلومکر وهدر . سویلشمی تیلك‌تور وده مکر وهدر .
- کوندز کرك کیچ‌بولسون جماع ایدرسه اعتکافی بوزلور . براو فلان
ری اعتکاف ایدرمن دیو نذر ایتسه کیچلری ایله هم توتاش قیلو
س بولور . همده برکمسه رمضانده اعتکاف ایدرمن دیسه ، ایتمی
ه رمضاندن صوڭ قضا تیوش بولور ، اما روزه ایله اعتکاف ایدر .
کاف روزه‌دن باشقه درست بولماس .

حج عملی

اجب‌بولور . مسلمان ، عقللی آزاد تنی سلامت بولوب ، یول ایچون
ودقه آشاو اچوگه کچی یتوب هر کرك یاراغی بولغاندن صوڭ
ی قایتقانچه نفقه‌سی واجب کمسه‌لرینه یتارلك ، کون اوتکارو ،
یاراقلاری بولغان کمسه‌گه .
ولی طنچ بولوی ینه‌بر شرطدر . بس وبا کبی تالاو کبی اوترو کبی
چلار بولغانده حج واجب بولساده بارماو درستدر .
ن کمسه‌گه حج ایچون شرط : یولده برگه بار وغه توغان قرنداشی
ری بولمق کرك اگر بوخاتون ایله مکه آراسی اوچ کون وتونلك
یا آرتغراق بولسه ، ایری یا برتوغان محرم قرنداشی بولمغانده
ری یاچیت ایر کمسه‌لر ایله باروی درست بولماس . همده بر
ف ایله بارویده درست‌بولماس . چونکه قارچق خاتونلارنی صاقلی
ان کمسه ایمس . بس عقللی تاتار قرنداشلرم ! خاتون‌قزلارن
ی خاتون قز یابرقارچقغه اشانوب چغارب یورتماسنلر !
چون احرام دینلن کیوم باردر . تکمگان کیومدر .
رام بغلاو اویدن چقغاندوق درست بولساده ، احرام باغلامی

اوتو درست بولمغان اورونلارده باردر .
مدینه، عراق، شام، نجد، یمن خلقلری ایچون هر برسی ایچون بر احرامنی آندان کیچکترو گه یارامغان اورون بولوب بش تورلی خلقغه بش اورندر:
ذوالحلیفه ، ذات عرق ، جحفه ، قرن ، ویلملم در .
ذوالحلیفه دیگان اورون = مدینه اهلی ایچوندر .
ذات عرق : عراق اهلی ایچوندر .
جحفه : شام اهلی ایچوندر .
قرن : نجد اهلی ایچوندر .
یَلَمْلَمْ : یمن اهلی ایچوندر .
بو احرام بغلاو نیوشلی اورنلارنی (میقات) دیو آتالور .
ذوالحُلَیْفه : مدینه دن اون آلتی چاقرم مقدارنده براورندر .
ذات عرق : مکه دن ایکی استانسالق (آلتمش چاقرم) مقداری یولدر .
جحفه : مکه دن اوچ استانسه یردر (توقسان چاقرم مقداری)
قرن : مکه دن ایکی استانسالق یردر .
یَلَمْلَمْ : مکه دن ایکی استانسالق بر تاغدر .
بر کمسه بومیقاتلردن اوتکاچ بولغان یرده تورا تورغان بولسه اول کمسه ارض حرامغه کرگانچه احرام ایلدر .
مکه لکلرنك فرض حج ایچون احرامی ارض حرامدر . عمره (نفل) حج ایچون ارض حل در .
برمن احراملانونی تلاسه طهارت تزر ، غسل قیونو آرتغراقدر ، صوکره کیوملرن صالوب ایکی آق کیوم کیار . برسی کندکدن تز آستوناچه (ازار) در وبرسی بتون تننه یابار ، آرقاسنه برکانر مونسی ردادر . بولار تکلگان بولماسلار .
بری عورت ارتو ایچون وبری اسسیلك وصوقلقدان صقلانو ایچوندر . بولار ایکسیك یانکا یاایسکی بولساده یوغان بولمق کرکدر . خوشبوی

بولسه

سه سرتنر ، صوڭره ایکی رکعت نماز اوقور ، اما مکروه وقت بولسه
ست وقتنی کوتار . هم ایتور حجنی نیت ایدب « اَللّٰهُمَّ اِنّی اُرِیدُ
ج فیسره‌لی وتقبله منی » معناسی : یا ربی درستلکده من حج ایتونی
من بس‌سین آنی میکا جینکللك ایله اوته‌ونی نصیب قلوب . اوته‌گاندن
ڭ قبول قلغل !

نمازی صوڭنده تلبیه ایدر . تلبیه اوشبودر :

یك اللهم لبیك لا شریك لك لبیك ان الحمد والنعمة
لك والملك لا شریك لك ❀

ر فرض حجگنه قلونیتنده بولسه تلبیه‌سنده شول حجنیگنه نیت ایدر .
مدی تلبیه ایله احرامی تمام بولغاچ الله‌تعالی‌نلڭ طیغان نسته‌لردن
ولسون !

ج کیوکنی اوترمس هم باشقا اوترو چیدگه کورستمس .
ده کولملك اشتان ، چالما ، بورك ، کامزول ، چیتکلرنڭ برسنده کیمس .
مدی تو بقدان توبن بولغان باشماقغنه کیه‌ر ، اگر تابماسه چیتکن
بقدن توبن کیسوب شونی کیه‌ر . یوزن باشن قابلاماس ، خوشبوی
رتمس ، صاچن صقالن کیتارمس ، صقال تورناغن قصقارته‌ماس ؛
یاولی کییوملر کیمس .

مل قیونو ، مونچاغه‌کرو ، بر یرگه شقلانو کبیلر درستدر . آقچه‌قاپچغن
لنه بیلر . باشن صقالن صافی صودن باشقه ایله یوماس . نمازلار
وڭنده تلبیه‌نی کوب ایتور .

غاری اورنغه منگانده توبنگه‌توشکانده ، آنلانغان کمسه‌لرگه اوچراغانده
حر وقتلارنده تلبیه‌نی کوب ایتور . مکه‌گه کرکاچ اوّل مسجدالحرامغه
ر . کعبه‌نی کورکاچ تکبیر وتهلیل ایتور . صوڭره حجر اسودکه
روب قارشو بولورده تکبیر تهلیل ایتور ، ایکی قولون تکبیر ایله

کوتارب، تاشنی اوبه‌ر وتوتار، اگر کشی کوب بولوب رنجتولور کمس
بولماسه، صوڅره ایشککه یاقون بولغان اولک یاغندن باشلار طوافنی، اما
رداسون اوڭ قولتوق آستونه آلوب صول ایڭنه صالور. بس کعبه‌نی یدی
مرتبه ایلنور. طوافن حطیم طرفندن قلور، اوچ ایلنونده رمل ایدر، یعنی
ایڭن چالشایتوب واق واق باصوب یوگرو روشن قلور، اما قالغان
دورت ایلنوونده اعضالرون اوز روشنده قلوب ایلنور، تاشنی اوتکان
صاین اوبه‌را اگر ممکن بولسه، تاشنی توتو ایله تمام ایدر طوافن، بس
صوڅره ابراهیم علیه السلام مقامی دینلن تاشقه کیلوب آنده ایکی رکعت
نماز اوقور، اگر آنده اوقو ممکن بولماسه مسجددن قای اورنده ممکن
شونده اوقور، بو طواف «ایلنو» نی طواف قدوم دیلر. سنتدر. مکه
اهلی مونی قلماسلار. صوڅره چغوب صفاتاغی اوستونه منارده کعبه‌گه قارشو
بولوب تکبیر تهلیل رسولمزه صلوات ایتور، حاجتن تلاب الله‌غه دعا
ایدر، صوڅره مروه تاغی طرفندن توبن توشر، آقرنلاب یورر، چوقر
ایچنه کیلوب یتکاچ ایکی یاشل باغانا آراسنده یورر، مروه تاغنه یتکانچه
یتکاچ آنکا منارده صفاده قلغانلارنی قلور، بو بر مرتبه‌در، بس یدی مرتبه
طواف بولسون ایچون ینه آلتونی طواف ایدر، صفادن باشلاب مروه‌ده
تمام ایدر طوافن، صوڅره مکه‌ده احراملی حالنده تورر حج وقتی یتکانچه. اگر
وقت کیلسه کعبه‌نی طواف ایتکالی تورو مستحبدر،

ترویه کونندن بر کون آلده امام خطبه اوقور خطبه‌سنده مناغه چغونی
عرفاتده نماز اوقونی، آنده توقتاونی آندان تارالونی اویراتور.
ترویه کون مکه‌ده ایرته نمازن اوقغاچ امام، قومله، مناغه چغار، عرفه کون
ایرته نمازن اوقوغانچه تورروب، عرفاتکه کیتار، آنده توشکه قدر توررر،
صوڅره توش آوشو ایله امام آدملر ابله ایکندی واویله‌نی بر یولی اوقور،
نمازدن الك امام ایکی خطبه اوقور، اول خطبه‌لرده نمازنی، عرفات،
مزدلفه دیگان اورنده توقتاونی اویراتور، تاش آتونی، قربان بوغازلاونی

صاچ

ج کیتارونی ، زیارت نی طوافنی بس قوم ایله اویله وقتنده اوبله وایکندینی
ن واقامت ایله اوقور ، صوکره توقتاو اورننه کیتارده رحمت تاغنه یاقن
ب توقتار ؛ عرفات نك هر یری توقتاو ایچون درستدر ، مگر عرنه
لی چوقرغنه درست بولماس .
عرفات ده توقتاب دعا ایدب آدملره قربان اورنلارن اویراتور ؛
اتکه توقتاو آلدندان قوینو مستحبدر . دعانی بیلك طرشوب قلمق کرکدر .
ه کون قویاش بایوسه ، امام هم آدملر برگه تارالورلار آقرنلق ایله گنه
لفه گه کیلوب شونده توشرلر . قزح تاغی یاقوننه توشو آرتقدر .
اخشام ایله یسیعنی اذان اقامت ایله آدملر ایله اوقور ؛
ره تاڭ بلنسه امام آدملر ایله قارانغودانوق ایرته نمازن اوقوب ،
لفه گه توقتارلار ، محسر چوقرندان باشقه اورنی مزدلفه نڭ باری توقتاو
ون درستدر .
نره قویاش چغودان الك امام وآدملر برگه مناگه باررلار ؛
ه عقبه تاشن آتو ایله باشلار ، چوقراچندن چولمك کیتوگی کبك
تاش ایله آتار . هر بر تاشنی آتقانده تکبیر ایتور ، اوّلگی تاشنی
انده تلبیه نی کیسه ر ، صوکره تلاسه قربان بوغازلار ، صوکره صاچن
رر یا قصقارتور ، اما کیتارتو آرتق ، بو کشیگه اوّلده طیولغان
رنڭ خاتونلاردن باشقاسی درست بولور .
کوننی یا ایرته گسون یا آنڭ ایرته گسون مکه گه کیلورده کعبه نی
زیارت قلور ، یدی قات ، اگر طواف قدوم صوڭی صفا ایله مروه
سون ، سعی قلغان بولسه ، بر زیارت طوافنده رمل قلماس ، دخیده
ده قلماس ؛ صوکره بو کمسه گه خاتونلارده درست بولور ؛ بو طواف
ك فرضندان در ؛ بو طوافنی ایتولگان کونلردن کیچکترو مکروه ،
کتروچیگه قربان لازم بولور .
نره مناغه بارر ؛ بس آنده تورر ، قیچان نحر کونلرندن ایکنچی

کوننك توشلگی آوشسه، اوچ یرگه‌یدیشرتاش آتار، هرتاشله تکبیر ایتور
اوشبوروشده حجده سنت اشلری تمام ایده‌رك مکه‌گه قایتورده محصب
دیکان اورنغه توشه‌ر، صوڭره طواف صدر قلور. بوطواف مکه اهلندن
باشقه‌غاغنه واجب بولور.
ـ عرفه کونینك توش وقتندان نحر کونی تاڭی‌تووغه قدر، عرفان
توقتاوینه ایرشکان کمسه حجگه تمام ایرشکان بولور.
بر کمسه عرفاتدن یقلاب یاهوشسز بولوب بلمی‌اوتب کیتسه توقتو
اورننه تورر. یعنی توقتاغان حکمنده بولور.
خاتون کمسه حج عمللرنده باشون یالانغاچ ایتودن باشقاسنده ایرلر ایله
اورتاقدر، تلبیه‌نی آقرن، طوافده رملسز، ایکی‌یاشل باغانا آراسند
یورمس، صاچن کیتارمس، بلکه قصقارتورغنه. حجنك عمللری روشلری
بیلك کوبدر، اما بوکچك کتابده بیان ایتوب بتورو ممکن توگلدر.
شونکا کوره موندا ده بیلك قصقارتوب سویلدم، آیورم حجنیگنه سویلگان
کتابلاردن قارالسه بلنور.

بیع صاتو آلو کتابی

صاتو آلو آدم بالالارینك برنچی ترکلك سببی بولغان اشلریدر، چونکه
آدم بالالاری آشاو ایچو کیومسز تورا آلمیلار، بس عبادتلری
اچنده بواوچ نسته برنچی پاك بولمق تیوشدر. ایمدی حرام آشاب
حرام کیوب قلنغان عبادتلر البته قبول بولماسلار، همده حرام آزق قوتی
ایله بارلققه کیلگان بالالارده بوزق کونکللی یمان خلقلی بولورلار.
بس کسب اشلرندن بر آز سویلمك تیوشلی بولدی:
کسب: فرض، مستحب، مباح هم حرام بولغانیده باردر.
اوزکنی هم نفقه‌سی واجب بولغان کمسه‌لرنی آچ یالانغاچ قلماو قدر
کون اوتکارلك کسب ایتو فرضدر.
اوزگدن آرتوب، فقیرلرگه فائده ایتو ودین ایچون یاردملر ایچون
طرشوب

شوب خدمت ایتو مستحب اسمنده بولساده بونیت ایله خدمت
ونك ثوابی فرض ثوابینه برابردر . اما ایکنچی کمسه‌لر قایغوسون
لامی اوزی ایرکنلکده کون اوتکارو ایچون آرتغن کسب ایتوبوده
یعتده درستدر ، اما کرگندن آرتق کسب ایتو، فقیرلرنی تابتاو،
ی نی صیلاو، وحرام حلال نی تیکشروسز، اوزندن اوزی ژللوکبی
نیتلر بخارروشلر ایله اولسه حرامدر . شریعتده صاتوی درست بولغان
وایله صاتو ایتو، هم آنی صاتوب آلو، درست توکل وآنچاسی حرام
بی شونك ایله بولغانی ایچون عذابکه تیوشلیدر . حلال نسته ایله
و ایتکانده‌ده زورزور حراملار بولوی بیك کوبدر ، اما شریعت
م ایله سودا ایتو ، هم حلال ایله سوداده شریعتنك خلاف روشده
رنی ایکسده حرام وگناهدن صانیدر . شریعتده درست بولغان کسبلر:
ن ایگو ، صاتوی درست مال‌لار ایله سودا قلو : قزل مال ، آلما،
بوز ، چای شکر ، وبولارغه باشقه نسنه‌لر ایله‌در .

نسته کیلوشلوب صاتولسه ، آلوچی قایتارب صاتوچی کیری ، آلا
اسلار ، یعنی ایکسیده رضابولشمی ؛ براو برنسته‌نی خطاالنوب اون
ملق ایکان برصومغه صاتسه صوکره بلسه آلغان کشی قایتارب بیرمك
یعتده واجبدر .

و برنسته‌نی آلدی ، صوکره اول نسته‌مونکا کرك بولمغان بولوب
االنوب صاتاشوب برده کرکمگان نسته آلغان ایکان قایتارونی اوتنسه
وچی قایتارب آلمق واجبدر .

و آلوده صاتلق نسته آلوچیغه بیلکلو بولماسه کورب آلمق کرکدر .
دا اشنده تارتوشوغه سبب بولوردی اشلرنی تودرلق روشده
ی قلو حرامدر .

ر صاتو ، خنزیر ایتی صاتو ، قحبه‌لر توتو بولارنك کسبلری حرام
چالاری ماقتاولی بولمغان در ، آخرده‌گی کسب نك کسبی تگیلرنکی کبی

حرام بولساده آنچاسون شریعتده چون قانی کورلگان حراموق دیب یاراساده ، حلال توگللگی وگناهسی حرام گناهسی ایله برابر بولمقده شکده وسوزده یوقدر .

اول قحبه‌لرنك سودالری خمر ایله قاتوشدقدان چون حرام دیوده برده گناه‌بولماس . امایورطن‌خمر سوداسنه‌یالغه‌بیرو ، اگر بوبیرمگانده قاراب خمرچی‌خمر صاتوندان‌توقتالوی، واورن تابا آلماوی ، احتمال بولماسه ، بیرو درستدر ، اما بومسلمان بیرمگانده بو آولده یاشهرده‌خمر صاتو بولو احتمالی بولمغانده بیرو حرام بیرمو واجب بولادر .

اما بزم بویر شهرلرنده درستدر . اما آوللارده اوّلدن خماریوق‌ایکان خلقدن رضالق‌صورالسه ، خمار آچوغه خلق اصلاراضی بولماسقه‌تیوشلی بولور . اماخلقدن رضالق صورالمی بماری یورت کرك بولوب موندن مسلمانلاردان باشقه کمسه بولمادقدان ، آنلار یورت یا یورت اورن بیرمگانده اش بولمی قالورلق بولماسه البته بیرمك کرك .

ایندی مسلمانلار بیرمگانده اوزلری صالو یاباشقه دین‌کشیسندن آلو احتمالی بولسه ، یعنی اش توقتالو احتمالده بولماسه ، بیرمك‌درستدر . همده خمرتاشو یا کوتارب ، یاآت ایله یاچوچیلره استال‌لرینه‌کیتورو بوده شریعتده حراموق بولغان‌کسب‌توگلدر ، اگرمسلمانلاراشلمگانگه قاراب اش‌توقتاردی بولماسه ، اماموندان‌باشقه آچ‌بولماسلق‌بر کسبی بولغان کمسه ، ایتولگان نچار اورنداغی کسبکه کرشمکی‌حرامدر ؛ اوین اویناوایچون تنکلاوچینك بیرگان آنچاسی ، صاتولاشوب‌اشلنگان بولماسه ، درست‌بولور . موندی کسبلرده ایکنچی کسبکه کوچی‌یتمگان، عذر سببلی ، بولوچیلق شرطدر . ایندی براو موندی کسبلرگه الا گب کوب آنچالار تابا ایکان شول آنچه‌لارنك اورندن ونفقه‌سی واجب کمسه‌لردن آرتقانن دین یولینه اوقو اوقتوغه‌تو تلسون ، چونکه اوقوغان کمسه‌گه‌اورن کوب کسب‌کوب‌بولا ، بو نچار کسبلرگه‌نادانلق‌غنه‌توشره‌در ،

بس

ی اوزی نادان بولوب باشقه کسب بلموی آرقاسنده نچار کسبلی
غاننه توبه ایچون اوقوتو بولینه یاردم اینسون !!!

﴿ وصیت ﴾

ت : اوزی اولگاندن صوڭ قالغان‌مالندان دین یولینه فلان قدر
ولسون دیو ایتوب قالدررودر ؛
یت ایتو مستحب اش بولساده ، بایلغی بولوب ، ملت فائده‌سنه
شلی اورنغه قالدرلغانده فرض ثوابی بولور .
مسه‌نڭ بورچندن آرتورلق مالی بولسه ، اوزندن صوڭ هیچ وارثی
اسه بوکشی بتون مالن خدا یولنه‌یازوب قالدرمق درستدر! مسجد
و ، مکتب صالو ، مکتب قاراوغه ، اوقتو فائده‌سنه اینڭ اورونلی
ت شولارغادر .
ی تجروب من بریلدن سڭابارام دیگان کبی خبر ایله کلمگانلکدن
مده مالی بولسه ، یاشدانوڭ وصیت یازدرب قویماق تیوشلیدر ؛
ی وصیتکه‌گنه تراو کرڭ توگل بلکه مالی بولغان کمسه‌لر سلامت
لارندوق ، ملت فائده‌سنه تاراتو تیوشدر .
ب صال ، تربیه‌سنه بانکیغه آقچه صال ، آرتقان پراتسینتنی ، مکتبنڭ
ڭ یاراغنه توتلور ؛ برکمسه برمدرسه فائده‌سنه بانکیگه مڭ صوم
 صالوب قویسه هریل ایللی صوم مدرسه تربیه‌سنه آقچه بولوب
ر ، هربرحاللیراڭ کمسه‌لرمز شولای اش قیلساﻻر ، بز باشقه کشیلر
ر ایدڭ . بزنڭ بعض بایلارمز برمکتبنی قارارغه یلینه شاقتی
 توته‌لار یلینه یوز صوم توتساده اون یلغه مڭ صوم ، صوڭره اولب
سه مدرسه یتیم قاﻻ اگربو هریلده یوز صوم توتوچی ، مدرسه اسمنه
ـــڭ صومنی صالسه ایدی اون یلده توتاچق مڭ صوم قیامتکه
 توتارغه یتار ایدی !!!......!

قرق فرض

هر بر مؤمن کمسه‌نك مکلف بولغانی اوستونده کوب فرضلار باردر، ا
هر کمگه آتلاولی بولغان قرق فرضنی بیان ایتمك بویله‌در:
۷ - یدی فرض ایمانده؛ ۵ - بش فرض اسلامده - ۴ - دورت فرض
طهارتده - ۴ - فرض تیممده - ۳ - فرض غسلده، - ۱۲ - اون ایك
فرض نمازده، ۲ - حیض نفاسده ایکی، - ۲ - ایکسی امر بالمعروف نه
عن المنکرده‌در، بر فرض علم استاوده‌در؛

قرق فرض‌نك آیروچه بیانی

ایمانداغی یدی فرض:

۱	الله تعالی‌گه اشانو
۲	فرشته‌لرینه،
۳	کتابلارینه،
۴	پیغمبرلرینه
۵	آخرت کونینه
۶	تقدیرگه
۷	بعثکه

اسلامداغی بش فرض بیانی

۱	کلمهٔ شهادت ایتو اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله
۲	بش وقت نماز
۳	رمضانده روزه
۴	بای کمسه‌گه زکات بیرو
۵	حجگه بارو

طهارتده دورت فرض

۱	یوزن یوو،
۲	قوللارن ترسکلرندن
۳	باشینك دورتدن برینه مس
۴	ایکی آیاغن توبقلری ایله ب

نمازداغی اون ایکی فرض

۱	طهارت توزو،
۲	عورت اورتو
۳	کیوم اورن پاکلاو
۴	وقت کرو
۵	قبله تانو،
۶	نیت ایتو،
۷	تکبیر تحریمه
۸	قیام،
۹	قرائت
۱۰	رکوع،
۱۱	سجده
۱۲	قعدهٔ آخره

...لغان دورت فرض

... يرجنسی تابو
... ت ایتو
...صوغو یورگه مسح ایچون
...صوغو ایکی قول ایچون

...کی اوچ فرض

...زغه صو آلو،
...نغه صو آلو،
...ن تنینه صو ایرشدرو

...غاسده ٢ فرض بار

...ض علمن بلو،
...اس علمن بلو

...وف ایله نهی منکرده

...خشیلقغه بیورو،
...مانلقدان طیو

علم استاوده بولغان فرض

١ هر مؤمن کمسه نك اوستونه فرض بولغان قدر علمنی اوقوب بلمك کرکدر، اما اوقوب بلمی قالوایله اوستدن فرض توشمس شونکار کوره آتالار اوستونه واجبدر بالاسون اوقوتوب بلدره تورغان کشیگه تابشرو. بر آتا بالاسون اوزاق اوقوتوچیغه یا اوقتوبده بلدرمی تورغان کشیگه بله توروب بیرسه آتاده گناهلی بالاده نادان قالوب تموغغه تیوشلی بولورلار.

مؤلفنك باصلنغان صاتولماقده بولغان كتابلرى :

۱	اعتقاد اقتعاد ـ اهل السنت والجماعت اعتقادى	باصلغان
۲	كتاب نفيس انيس الجليس ترجمه‌سى	" "
۳	منافع الحيوانات ـ اوى حيوانلارينك سويلاشوى	" "
۴	سخن نيكو ـ [illegible] ترجمه سى	" "
۵	خزائن الابد [illegible] شرائط الايمان شرحى ۲ نچى باصلوى	" "
۶	هفتيك تفسيرى قران تلنده	" "
۷	الطهارة المخصوصة بالاسلام ـ اسلام پاكلكلرى	" "
۸	مجمع الدعوات حكايه‌لى	" "
۹	توشده‌گى بشرى عموم	" "
۱۰	شرعة الاسلام ترجمه‌سى . . .	" "
۱۱	بستان [illegible] ترجمه‌سى . . .	" "
۱۲	سجنجل [illegible] تورلى عربى، شعر، قصيده‌لر وصلوات‌لار [illegible] ايله . .	" "
۱۳	عبادات اسلاميه ـ اسلام عبادتلرى .	" "
۱۴	شريعت هم [illegible]	" "
۱۵	جرجر	" "
۱۶	توغريلق	" "
۱۷	برحكايته (يكمكايت ترجمه سى) .	" "
۱۸	نور الازهر (الفقه الاكبر ترجمه سى) .	" "

بولار هربرسى كريموفلرده صاتولمقدادر .

طبعسى ۳۰ نچى مارت ۱۹۱۵ سنه‌ده تمام بولدى . اوّل باصلنوى .